

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 300 Lel.

Fél évre ... 150 Lel.

Negyed évre ... 75 Lel.

Havonta ... 25 Lel.

Hirdetések díjszabás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel

Kereskedők napja.

Irtá: Dr. Szöllösi Zsigmond.

A kereskedők vasárnapi szövetségi gyűlése jelentőségében messze túlnő azokon a mélyreható gazdasági és életproblémákon is, amelyekről tárgyalni fog. Bármennyire életre-halálra döntő kenyérgkérdések ezek a béke egyen súlyba helyezkedni nem tudó új gazdasági életének: — elmuló napi kérdések és a megoldások több, vagy kevesebb sikert ígérő átmeneti megoldások.

A szövetségi gyűlés legnagyobb jelentősége magában a szövetség létében van. Abban, hogy amikor egyes kereskedők ezrekből egységes kereskedő társadalmat teremtet, s az értelmetlenségig komplikált világgazdasági helyzetben gazdasági tudatosságra, átértésre és öntudatos önértékre nevel: — akkor mindezekkel a háborúban felmorzsolódott középosztály helyébe újabb demokratikus állam fenntartó középréteg erkölcsi kifejlesztését szolgálja.

Modern állami és társadalmi élet csak demokratikus alapokon fejlődhetik. A régi feudális rend még a legtávolabbi európai keleten

is összeroppant a háború végével. Romániában demokratikus alkotmány mellett élünk. A háború előtti középosztály azonban, a szellemi munkások, középbirtokok és független hivatalnokok erkölcsileg és anyagilag erős és öntudatos tömege, a demokratikus önrendelkezés régi alaprétege, a háború éve alatt a teljes anyagi leromlás útján deklasszifikálódott és szinte teljesen elveszett. Új középréteggel kell megerősödni. Anyagilag és szellemileg egyaránt elég erősnek, nemzetiségi és vallási szakadékoktól el nem különbözöttnek, széles tömegekre kiterjedőnek és értelmileg egyfejlődésűnek, egyérdekűnek. Ennek a középosztálynak ma az aránylag kis száma és — mint mindig — az önkénytelen szegénységi fogadalom és hivatali függés súlyával terhelt szellemi munkások mellett a kereskedők és az iparosok széles rétege az egyetlen kifejlődési alapja.

A kereskedők és a kézművesek nem túlemelkedett iparosok azok, akik kellő társadalmi rend és gazdasági szabadság mellett, függetlenségükkel és mert üzleti kényyszerűségekből kénytelenek állandó-

an figyelemmel kísérni az események fordulatait és ezek jelentőségét, öntudatlanul is megszerzik azt a szélesebb érdeklődést és azt a mélyebb átlátást, amely öntudatot és erőt ad és minden faji és vallási szeparatizmuson felülemelkedő középréteggé, a rend és fejlődés el nem hajló gerincévé fejlesztik ezeket az osztályokat.

A kereskedő egyesületek és ezeknek a szövetsége felvilágosító munkájukkal és az összetartozás fegyelmével legkisebb tagjuknak is megadják azt az értelmi erőt, azt a belátást, amely a vezetőket irányítja. Én megadják azt az erkölcsi öntudatot, amely nélkül sem gazdasági rend, sem társadalmi harmónia el nem képzelhető.

De megadják azt az erkölcsi bátorságot is, amely képessé teszi az egyeseket, hogy szembe álljanak a háború után felbujázott visszaélésekkel is és példaadó erkölcsi emelkedettséggel egyenes úton vivják ki mindannyiuk egyforma jogát és nem egyéni áldozatok árán, erkölcsitelen és káros megalázkodásokkal titkon szereznek meg.

A szövetség munkarendjének

a problémái: az importkereskedelem olcsóságának zavartalan szállításával, a vasutat és a vámot terhelő okokból eredő késések és hiányok miatt ezeknek felelőssé tételével és nem az ártatlan felek büntetésével való biztosítása, — a katasztrófális bukásokkal fenyegető hitelezések kényszerűségének közös akcióval való kizárása, — a szabad kereskedelemnek eddigi elvi elismerése helyett annak gyakorlati megvalósítása, a be nem vált árellenőrzés zaklató lehetőségeinek félretétele, — a régi és az új adók: — mind olyan kérdések, amelyek kereskedőknek és nem kereskedőknek közösen nagy életproblémái, megvitatásuk, megvilágításuk társadalmi és állami érdek, minden kis javulás, amelyet a hozandó határozat teremt, közhaszon.

Mégis, mindennél fontosabb, hogy a Szövetség, amelynek az Arad-Bánáti keretektől szélesebb területekre való kiterjesztése csak idők kérdése lehet, szereztesen alkotott szervezetével, — rendszeres időközben másutt és másutt hozva össze tagjait értekezletekre — ezt a réteget egymással és a hatóságokkal közvet-

Petőfi virágja.

Irtá: Vértessy Gyula.

A költő költészetének esztétikai méltatása, taglalása, bármilyen szép és fontos és nagyértékű munka, de kissé mégis hasonlatos ahhoz, mint mikor a természetűdója a virágot felboncolja. Ez a porzója, ez a légzőszerve, ez a táplálkozószerve. És közben megöli a virágot... De-hogy is tudnék boncoló késsel nyulni a világ legszebb virágjához, Petőfi költészetéhez.

E helyett inkább Petőfi életéből mondom el azt a bájos kis történetet, a mit az ereklyemúzeum két fakó ereklyéje mesélt nekem egy 1845-iki gyönyörű szép, holdvilágos estéről, Sass Erzsikének borjádi kertjében, ahol akkor a huszonkétéves Petőfi Sándor sétált a tizenhétéves Sass Erzsikével.

Két fakó ereklye mesélte: egy sárga papirosu, kifakult írásu levél s egy kis száraz, leprésett virágocská.

A virágot 1845. október első napjaiban adta a huszonkétéves Petőfi Sándor a tizenhétéves Sass Erzsikének a borjádi vén kuria holdsugarakban fürdő kertjében — levelet pedig Sass Erzsike, özv. Török Józsefné irta 1901. július 25-én, hetvennégy éves korában a Petőfi-Társaság akkori titkárnak.

... Újra látom lelki szememmel

a költőt, édes mosolyával, — írja az öreg matróna — mikor a kedvéért, tizenhétéves koromban táncot lejtettem és eldaloltam a kedves dalát:

Csipkés a szőlő levele,

Vártalak rózsám az este...

S látom a kis méhes szobát, ahol Károly bátyám gitár mellett dalolt Petőfinék... S megtelik a szívem, lelkem a mult magasztos érzetével, mint mikor a költő csókját reámlehelte.

Itt küldöm az elsárgult virágot, melyet Petőfitől kaptam. Ugy küldöm, ahogy abban az időben, ötven hat év előtt elhelyeztem.

özv. Török Józsefné
sz. Sass Erzsike.

A kis száraz virág azóta huszonegy évvel öregebb lett, de én a mint a minap elnéztem a kis hetvenhét éves száraz jószágot, egyszerre csak mintha friss elevenre pattant volna fakó, porló kelyhe és mintha halk, duruzsoló hangon mesélni kezdett volna a költő hetvenkét év előtti bájos kis szerelmi dolgáról...

Sassné nagyasszony már a harmadik stafétát küldte le a méhesbe a vendég fiatal ur után, hogy jöjjön már föl vacsorázni, mert el-riul a bürgepaprikás, de a fiatal ur, mintha csak nem is neki beszélt volna a Jóska gyerek, csak ült a nyitott ajtóban s térdére fektetett könyvön

írt nagy sebbel-lobbal egy papírlapra.

— Tessék mán gyünni, ténsurfi!

A soványarcu, kecskeszakállas, ritka kisbajuszos, fekete sertehaju, sárga-barna arcu fiatalember, villogó, kis fekete szemével dühösen néz a bérésygyereke s parancsoián rákiált:

— Mars!

Persze, hogy a gverék esze nélkül elimált, Petőfi pedig tovább irta a versét. Be is fejezte hamarosan. Fölugrott s gyors léptekkel le-föl járva szavalni kezdte:

Nem Pesten történt, a mit hallotok!

Ott ily regényes dolgok nem történnek...

A nagy deklamálásban zsinóros fekete atillája alatt az aranyrojtos fekete nyakkendője is kibomlott, de se azt, se azt nem vette észre, hogy lekiabált Sass István, a vendéglátó házigazda.

— Sándor te, azt üzeni az édesanyám, hogy borsóra térdeltet a sarokba, ha föl nem jössz.

— Mindjárt, mindjárt!

— A szegény lányokat is éhez-teted... Illik ez?

— Erzsike is ott van már?

— Ott hát.

— Nohát az az angyal ne éhez-zék az én kedvemért.

Sass István a markába nevetett! Ez a bolondos gyerek, ugy látszik, beleköttyagosodott a hugába.

Sándor nagy léptekkel rohant föl a házba:

— Kedves asszonyom, Erzsike hugom, bocsássanak meg.

— Jó, jó, — mondta dévajkódva Erzsike — megbocsátunk, de csak ha felolvassa a verset, a mit irt. Bocsánatom jeléül meg is kötöm a nyakravalóját.

Felállt a pajkos kis leány s hamarosan csokorba kötötte a kibontott nyakkendőjét. Mig kis kezecskéje babrált a nyakkendővel, Petőfi odasugta neki:

— Felolvasom, de csak magának!

Erzsike fülig pirult s szerencse, hogy a nyakkendő már meg volt kötve, mert izgatottságában aligha bírta volna megkötni...

— De keveset eszik Sándor öcsém, — korholta Sassné nagyasszony Petőfit — azért olyan sovány, mint a hét szük esztendő.

— Édesanyám, a költő nem lehet kövér — mondta nevetve Sass Károly, az idősebb Sass-fiu.

— Sándor szerelemből él — gúnyolódott Sass Pista.

Petőfi nem is választott a csipkélődésekre; alig evett; csak néha-néha epedve pillantott Erzsikére s látszott rajta, hogy tükön ül; alig várja a vacsora végét.

Vacsora után Sass Pista nagylelkűen sétát indítványozott. Petőfi és Erzsike azonnal készen voltak az indulásra.

A kereskedők nagy napja.

(Az Arad-Bánati Szövetség ünnepélyes ülése Aradon.)

len megismerésbe kerülő, öntuda-
tos, fel és lefelé erkölcsileg egy-
aránt fegyvelmezett társadalomná
egységesíti, világosan látott érde-
kek kapcsával összetartott, szét-
húzó törekvéseknek hátként ellen-
álló demokratikus gerincévé a
munka és az alkotás rendjének.

A Szövetség nem csak tagjai-
nak országrészeket átfogó nagy
számával, hanem munkájának ér-
tékeségével is ki kell hogy vivja,
hogy mielőtt intézkednének gaz-
dasági kérdésekben, mielőtt lénye-
ges törvényjavaslatok, vagy ren-
deletek készülnének, meghallgas-
sák, s felterjesztéseit, indítvá-
nyait minden hatóságnál figye-
lembe vegyék mint irányadó szak
véleményt.

Örömmel üdvözöljük Aradon
a Szövetséget és annak minden
egyik tagját. Akik e téli világban,
messzi vidékekről, súlyos vasuti
közlekedési viszonyok mellett
nagy számmal jöttek el ide, tanu-
ságot tettek arról, hogy átérzik a
feladat és a hivatás nagyságát és
a kereskedő középosztály a Szö-
vetségen belül jelszó helyett már
is valósággá nevelte az erkölcsi
egység és a közös munka kötele-
ségét.

— *Felkérjük azon t. vidéki elő-
fizetőinket, akik lapelőfizetési hát-
raléukát még nem egyenlítették ki,
avagy előfizetésük lejárt és azt
nem újították meg, szíveskedjenek
az összeget haladéktalanul az „Ara-
di Közlöny” kiadóhivatala címére
beküldeni, mert ellenkező esetben
kénytelenek leszünk lapunk küldé-
sét beszüntetni és követelésünket,
— mely tetemes költséggel jár. —
per útján behajtani.*

— Jó, jó, csak menjetek előre;
mi majd utánatok megyünk.

Petőfi ragyogó arccal, boldogan
indult el Erzsike mellett:

— Olyan gyönyörű holdvilágos
a mai este is, mint a tegnapi volt.

— Olyan! Milyen szép is volt
tegnap. Igazán kedves gondolat volt
János bácsitól, hogy ökrököt foga-
toft be. A lovak rohantak volna;
így meg szép lassan jöttünk haza.
Olyan szép volt!

— Csodálatosan szép, Erzsike!
Azt hiszem, a menyország itt fekszik
Uzd és Borjád között. Szerettem
volna életem végéig ott ülni maga
mellett az ökrösszekéren.

— Meguntam volna Sándor bá-
csi . . . De halljuk a verset! Azt
ígérte, elolvassa.

— Jöjjön, üljünk ide a padra; a
hold éppen idevilágít lámpásnak.

És Petőfi olvasni kezdte. A Négy
Ökrös szekeret, melyet aznap dél-
után írt:

... A társaságban én is ott valék
S valék szomszédja éppen Erzsikének.
A társaságnak többi tagjai
Beszélgetének s énekelgetének.
Én ábrándoztam s szóltam Erzsikéhez:
„Ne válasszunk magunknak csillagot?”
Az országúton végig a szekérről
A négy ökör, lassacskán ballagott.

— Tegnap is kérdeztem, Erzsi-
ke; ma is kérdezem: Ne válasszunk
magunknak csillagot?

Magához vonta a remegő leány-
kát:

— Sugok valamit, Erzsike!

Az országos érdeklődéssel várt
kereskedő nagygyűlés holnap va-
sárnap délelőtt lesz a városháza
nagytermében. A megállapított
program szerint maga a gyűlés
két részből fog állni. Tíz órakor
nyitja meg *Tömörly Jenő* elnök
az Aradi Kereskedők Köre szü-
kebb közgyűlést, amelynek tárgya
során a jelentések, számadások és
költségvetés megállapítása mel-
lett az egyik alnöki állásnak és
több választmányi tagsági hely-
nek betöltése és a jogilag külön
egyesületként fennálló Kereske-
delmi Testülettel való egyesülés
az érdekesebb pontok.

Féltizenegykor kerül sor az
Arad-Bánati Szövetség ünnepé-
lyes ülésére. A Szövetség eddigi
elnöke *Kuhn Richard* mellett
Faragó Rezső bankigazgató
mint társelnök vesz részt a veze-
tésben. Az üdvözlések után, ame-
lyek kapcsán a Szövetség céljai-
ról és munkájáról is nyilatkoznak
a vezetők, az alapszabályok meg-
állapítása és az aradi kereskedők
belépésével szükségessé vált vá-
lasztások következnek. Ezután dr.
Szőllősi Zsigmond az adók és kü-
lönösen a forgalmi adó ügyében
tesz előterjesztést. Utána *Engel*
Károly, a timisoarai egyesület tit-
kára a szállítási, fekbér- és vám-
ügyekről ad elő, dr. *Radó Henrik*
Lugosról az ünnepi üzletzárások
ügyét tárgyalja, majd dr. *Böhm*
Árpád Timisoaráról a szabadke-
reskedelem és az árelleőrzés kér-
désében tesz beható előterjesztést.

Ugy ezen előadásokhoz való hoz-
záshozások formájában, amelyek
az idő rövidségére való tekintettel
természetesen csak rövidk lesz-
nek, mint az indítványok során
alkalmuk lesz a megjelenteknek
gyakorlati tapasztalataik előte-
jesztésére.

A gyűlésre a kereskedelemmel
közvetlenül érintkező hatóságok
fejein kívül a kereskedelmi Kama-
ra is meg van hívva. A hozandó
határozatok végrehajtásában az
egyesületek és a Szövetség az ér-
dekelt kamarákkal együtt és a te-
rületéről való képviselők és sze-
nátorok támogatásának kikérése
mellett járnak el. A nagygyűlést
a Központi szállóban társas ebéd
követi.

Az eltűnt petrolium.

(Aradi gyáros pöre a vasút ellen.)

Vulcu J. Maxim aradi gépgyá-
ros még 1919. augusztusában több
vagon petroliumot hozatott. —
Miután nem volt elég edénye, a
tartályokat csak successive ürít-
tette ki. Egy vagon petroliumot
még kint hagyott az állomáson.
Egy napon, mikor ezt a tartályt
is kiakarta üríteni, meglepődve ta-
pasztalta, hogy a vagon már
nincsen az aradi állomáson. Ami-
kor érdeklődött az abban volt
14.300 kilogramm petrolium sor-
sa felől, azt a választ kapta, hogy
a petroliumról ugyan nem tudnak
semmit, de annyit tudnak, hogy a
vagont, mint üreset Brassóba
küldötték. *Vulcu* természetesen
többé nem látta viszont a nagy-
mennyiségű petroliumot. Ezért be-
perelte a vasutat 25.000 lei kártér-
ítés megfizetéseért. A törvény-
szék polgári tanácsa ma tartott
tárgyalásán utasította *Vulcut*,
hogy terjessze elő a legközelebbi
tárgyalásra azokat a bizonyíté-
kait, amelyekkel azt igazolhatja,
hogy a vasut a hibás a 25 ezer
leies kárért.

A régi szerelem.

(Vilmos excsászár házasságának előzményei).

A német lapok, melyek még
mindig nem térnek napirendre *Vil-*
mos excsászár házassága fölött,
különböző romantikus története-
ket találnak fel a volt császár há-
zasságának előzményeit illetőleg.
Ezek közül az egyik mende-món-
da így hangzik: Vilmos császár,
ki fiatalabb éveiben *Hohenzollern*
nevű jachtján bebarangolta a ten-
gereket, egy ízben Velencében
kötött ki. Itt *Morosini* grófnő nagy
estélyt rendezett tiszteletére, ahol
a császár az akkor huszéves
Reuss Hermina hercegnővel meg-
ismerkedett. A császár és a fiatal
hercegnő közt gyengéd flört in-
dult meg, mely azonban a császár
eltávozásával véget ért. Nemsoká-
ra a hercegnő nőül ment *Caro-*

lath herceghez, ki e házassága ré-
vén a császár kegyeltjévé vált.
Mikor ez év tavaszán a császár
nőülési szándékait nyilvánította
ki, a személye körüli miniszter,
Berg gróf, a legelőkelőbb német
arisztokrata nőket meghívta
Doornba, a császár látogatására.
Ekkor jött először *Doornba* az az
óta özvegyesre jutott és Hollan-
diában élő *Carolath Hermina* her-
cegnő is, kit a császár felújítva a
régi érzelmeiket, még a nyáron
titokban eljegyzett, hogy végül ol-
tárhoz is vezesse.

A hentesüzlet fosztogatól.

(Elfogott aradi betörők).

Érdekes körülmények között
nyomozott ki egy vakmerő betö-
rőbandát az aradi államrendőr-
ség. Tegnap éjszaka betörték *Fer-*
tig József Str. Metianu (*Forray-*
utcai) hentesüzletébe, ahonnan két
métermázsa szalonnát vittek el.
Rövid idő alatt ez a második be-
törés *Fertignél*. Első ízben nagy-
mennyiségű sertéshúst loptak el.
A hentes hajnalban észrevette a
betörést és azonnal jelentést akart
tenni a rendőrségnek. Amikor elin-
dult, látta, hogy az utcán két em-
ber nagy csomagokat cipel egy
bérkocsira. Odasietett. Amikor a
két ember meglátta *Fertiget*, fu-
tásnak eredt. *Fertig* jól számított,
mert a két ember tényleg a lopott
szalonnát akarta kocsira rakni. A
megfutott tolvajok a két mázsa
szalonnából 60 kilót magukkal vit-
tek. A rendőrség erélyes nyomozá-
sa eredményre vezetett. *Popes-
cu József* str. *Marasesti* (*Kossuth-*
utcai) kereskedőnél ma délelőtt
négy ember mulatott. A fogyasztó
ital hatása alatt olyan szava-
kat ejtettek el, amelyek egy vélet-
lenül jelenlevő detektív előtt gya-
musakká váltak. Letartóztatta a
mulatozókat. *Muska* Péter hentes
segéde, *Donszki* Béla rovottmul-
tu betörőt, *Tanka* József hentesse-
gédet és *Vank* Lajost. A négy em-
bert a rendőrségre kísérte, ahol a
bizonyítékok súlya alatt bevallot-
ták, hogy mind a két betörést *Fer-*
tig Józsefnél ök követték el. *Tan-*
ka József segéde *Fertignél* és tel-
jesen ismerte az ottani viszonyo-
kat. A betörések szervezője *Donsz-*
ki Béla. Az üzletbe mind a két iz-
ben alkulcsossal hatoltak be. Le-
mentek a pincébe is, amelynek
kulcsa *Tankánál* volt. A pincében
szintén összeszedték a húsfélét
és *Donszkit* kocsiért küldték. Ép-
pen beakarták rakni a kocsiba a
lopott holmikat, amikor *Fertig*
megzavarta őket. Elmondották,
hogy összeköttetésben állottak
Popescu József kereskedővel, aki-
nek a lopott holmikat eladták és a
lopott pénzen megosztózkodtak.
A rendőrség letartóztatta *Popes-*
cut is orgazdaság vádjá miatt. A
letartóztatott betörők ellen to-
vább folyik a vizsgálat, mert való-
színű, hogy több betörést is követ-
tek el.

Polgári ítéletről

nem lehet bünygi ítélet.

(Az igazságügyminiszter elvi döntése.)

Erdekes elvi jelentőségű kérdést tárgyalt ma Kovács József táblabíró büntetőtanácsa. Stratinszky János nagylaki lakost ló-csempészés miatt az ügy polgári tárgyalásán 7000 leli büntetésre, illetőleg kártérítésre ítélték. Az ügy bünygi tárgyalásán pedig egy évi fogházzal sújtották a csempész Stratinszkyt. Ugyanezenkor az ügy polgári tárgyalásán hozott ítéletet megváltoztatták oly módon, hogy a hétezer leles bírság helyett Stratinszky az egy éven felül még 3 és fél hónapot fog ülni. Stratinszky mindkét ítéletet megfélebbezte és az ügy aktáit elkérleték az igazságügyminisztériumba is. A minisztériumtól most rendelet érkezett a törvény-székhez, amely szerint az ügy polgári ítéletét nem lehet bünygi ítéletévé átváltoztatni. A tanács három havi nyilvántartási határidőt rendelt el és azon túl tárgyaláson kívül fognak az ügyben határozni.

A bankigazgató dollárral.

Csempészési és árdragítási ügyek az aradi törvényszékben.

Az aradi törvényszék büntető tanácsa ma több vámcsempészeti ügyben elsőfokú és árdragítási ügyekben mint felebbviteli tanács hozott ítéletet. A tanács Markó Zsófia nagylaki lakost azért, mert több ízben csempészett át Romániából Magyarországra és viszont tojást és paprikát, egy évi fogházra ítélt. Markó Zsófia az ítélet ellen felebbezett. — Leibl Emil szászsebesi bankigazgató bankja részéről megbízást kapott, hogy Németországban és Bécsben gépeket vásároljon. Leibl erre a célra nagyobb mennyiségű idegen valutát és a többiek között 1330 dollárt vett magához. A határon jegyzőkönyvét vett fel a vizsgáló közeg arról, hogy Leibl a nála levő valutákat ki akarta csempészni az országból és amikor a vizsgálat alkalmával felszólította, hogy jelentse be a nála levő bankjegymennyiséget, Leibl azt letagadta volna. A mai tárgyaláson a tanács bebizonyítottak látta azt a körülményt, hogy a jegyzőkönyv adatai nem felelnek meg mindenben a valóságnak és ezért a megvádolt bankigazgatót felmentette. Kocsor Gábor aradi lakost, mert vágott dohánnyal kereskedett, két ezer leli pénzbírsággal sújtotta a kolozsvári Monopol igazgatóság, amit a tanács ma helybenhagyott. A tanács Robitsek József kereskedőt, akit az árellenőrző bizottság cukordragításért ítélt el, ma miután bebizonyítottak vette, hogy Robitsek a cukron csak 3 és fél, illetőleg 5 százalékos nyert, az elsőfokú bíróság 5000 leles bírsága alól felmentette. Ezen kívül még több árdragítási felbbezési ügyben a bizonyítás kiegészítését rendelkezte el a bíróság.

Mardaescu tábornok és Zala Lipót.

(A román hadügyminiszter aradi táviratváltása.)

A román kormány mai hadügyminiszterére, Mardaescu tábornokra nézve, — akiről közismert, hogy a román hadakat parancsnokolta a budapesti megszállás idején — nagyon jellemző és érdekes esetet tudott meg az Aradi Közlöny munkatársa. Az ügy élénken fotografálja azt az udvarias és korrekt modort, amellyel éppen a legfelső fórumok kezelik a kisebbség állampolgárait.

Ismeretes, hogy most folyik az 1901-es évfolyamok sorozása és bevonulása is. Többben az aradi ifjúság magyar nemzetiségű bevonulói közül, kérték a körletparancsnokságot az önkéntesi jog érvényesítésére. Az akták késtek és a fiuk nem tudtak bevonulni. Egy aradi magánhivatalnok, Zala Lipót, — Zala Béla szavalóművész öccse, — pár nappal ezelőtt magántáviratban fordult Mardaescu

tábornok hadügyminiszterhez személyesen ebben az ügyben. A távirat szövege ez volt:

„Az aradi bevonulók önkéntességi jogát biztosító akták még nem érkeztek vissza. Ot aradi fiatalember nevében kérem Hadügyminiszter Urat, kegyeskedjék sürgősen intézkedni Zala Lipót, Arad.”

Két nap múlva Bucurestiből magántávirat érkezett Zala címére. Ez áll benne:

„Sajnálatlalt értesitem, hogy az ügyvel nem foglalkozhatom. Sziveskedjék az illetékes katonai parancsnokságnál érdeklődni.”

General Mardaescu
ministerul de rasboi.

Az udvarias román hadügyminiszter távirata most kézről-kézre jár az aradi fiatal katonaielöltek között.

Újabb moratórium Németországnak.

Sarac két német városra. — Ellenőrző bizottság helyett katonai bizottság.

Páris. A nagykövetek tanácsa elhatározta, hogy a szövetségesek ellenőrző bizottságát egy katonai bizottsággal cserélik fel. Németország tiltakozik e terv ellen, amely Németország újabb katonai megterhelését jelentené.

Páris. A francia kormány jegyzékben tudatta a német kormányt, hogy a Stettinben, Passauban, Jügelstadtban francia tisztek ellen elkövetett inzultusokért adott elégtétellel nem elégszik meg. Azt követeli, hogy a bajor miniszterelnök a szövetséges ellenőrző bizottsághoz intézendő levélben bocsánatot kérjen az incidensekért és Passau és Jügelstadt 500—500 ezer aranyárka bírságot fizessen. Amennyiben december 15-ig nem fizetik meg a kirott sarcot, a bajor kormánynak a Pfalzából származó jövedelméből vonják le.

A régi védjegyek.

(Csak az év végéig szabad a használat.)

A kereskedelemügyi minisztérium még egy tavasszal kelt rendelkezéssel a magyar és német nyelvű védjegyek és címkek használatát eltiltotta. Julius közepén a kereskedelmi és iparkamarák ez ügyben értekezletet tartottak Bucurestiben és az ügy rendezése végett memorandummal fordultak a kereskedelmi miniszterhez. Az akkori memorandum eredményeképpen, most jelent meg a kereskedelemügyi miniszter erre vonatkozó rendelete, amely szerint magyar és német védjegyeket és címkeket a folyó év végéig lehet használni, de idegen állam neve, vagy az ország méltóságát sértő felirat nem lehet rajtuk.

Az eddig Budapesten bejegyzett szabadalmakat és védjegyeket a Bucurestii kereskedelmi bíróságnál kell bejegyezni. Az egységes védjegy- és szabadalomtörvényhez szükséges adatokat a kamarák fogják összegyűjteni és egy memorandumot készítenek a törvényjavaslatához.

Páris. Francia hivatalos körökben számolnak azzal, hogy Anglia a januárban és februárban esedékes német fizetések elhalasztását fogja javasolni, hogy a moratórium alatt előkészítsék a nemzetközi adósságok és a jóvátétel rendezését. Anglia és Franciaország belátják, hogy a német jóvátételt le kell szállítani, de ennek feltetele a szövetségesek közötti adósságok elengedése. Párisban azt hiszik, hogy Poincaré kénytelen lesz elfogadni az angol moratórium-javaslatot, miha kétségtelen, hogy ez belpolitikailag lehetetlenné tenné hivatalban való maradását.

Páris. A Petit Parisien szerint Bonar Law javasolni fogja a konferencián, hogy Németországnak engedélyezzenek még egy havi moratóriumot. (Rador.)

Egyetemi tanár, aki vizipuskával kergette ki a tüntetőket.

Mulatságos eset történt — mint Bécsből jelentik — az egyetemi sztrájk tegnapi utolsó napján a vegytani intézet nagytermében. Az előadások minden főiskolán megindultak tegnap, de a német nemzeti árja-diákok kihirdették, hogy zsidót nem tűrnek a tantermekben. A kémiai intézet vezetője tömött padsorok előtt a kitűzött időben megkezdte az előadást, a melyet kísérletekkel magyarázott. Egyszerre csak benyomultak a német nemzeti diákok s hangos szóval kiáltották, hogy a zsidók távozzanak. Dr. Fromm tanár, aki katolikus ember s pártállása szerint német nemzeti, felszólította a jelenlevő zsidó egyetemi hallgatókat, hogy bujjanak a pad alá, valamint azok is, akik nem azonosítják magukat a botránycsinálók kal, aztán megnyitott egy csapot s vastag vizsugarat lövelt a betódult nacionalista diákokra, akiknek lelkesedése rögtön felohadt, s menekültek a vizipuska elől. Mikor aztán helyreállt a rend, Fromm tanár megjegyezte, hogy

bár elvileg maga is antiszemita, mégis a leghatározottabban kárhozzátja a német nemzeti diákok eljárását, aztán folytatta az előadást.

Szökés az esküvő elől.

(A dollár-parasztleány nem akart arasszony lenni.)

Ezen a történeten nevet most a hegyaljai villamos vonala mentén fekvő minden község minden lakója, urak és földművesek egyformán. Egy urifü és egy parasztleány közötti fuocsba ment házasságról van szó, amelynek részletei a következők:

Egy szabadhelyi földművesnek van egy csinos leánya, aki megtetszett egy aradi tisztviselőnek. A földműves már évek óta Amerikában van és nemrégiben 200 ezer leit küldött haza a leánya részére. Ez a szép összeg elhatározásra bírta a tisztviselőt és megkérte a leány kezét. Meg is kapta — az anyjától. Amikor az eljegyzést akarták megtartani és a fiú a szüleiével együtt megjelent a lányos háznál, a fiatal menyasszonyjelöltet nem találták sehol. Vasárnap lévén, táncba ment a leány az eljegyzése napján egyedül és hiába hívták haza, nem jött. A vőlegény szüleiével együtt ment a leányért és valahogyan mégis csak megtartották az eljegyzést. A napokban volt kitűzve az esküvő. A vőlegény szokás szerint gondoskodott az esküvő lakomáról, nagy hordó bort, csirkét, libát küldött Szabadhelyre, menyasszonyának értékes ajándékokat és még készpénzt is, hétézer lelt. Az esküvő napján, kora reggel megjelent a vőlegény teljes díszben Szabadhelyen, de már az első vonattal visszautazott Aradra. Az esküvő elmaradt — megszökött a menyasszony. A dél előtti villamos vitte a porájárt vőlegény barátait, akik nagy csokorokkal felszerelve, imneplő ruhában pálinkáztak az uton, hogy jó étvágyuk legyen a lakodalmi ebédre. A vonatvezető és a kalauzok nagyokat nevettek magukban, ők már reggel megtudták, hogy mi történt, hogy elmarad a lagzi, de nem szóltak a medve bőrére időgáló társaságnak egy szót sem. Azok csak Szabadhelyen értesültek arról, hogy az esküvő és az azzal kapcsolatos nagyszerű ünnepe elmarad, éhesen várták meg a legközelebbi aradi villamost és esküvői lakoma helyett szerényen vacsoráztak meg ebédjükkel.

Az történt a leánnyal, hogy hi maradt régi szeretőjéhez, az esküvő napja előtt este felöltözött a vőlegénye által aradi női szabócégnél készíttetett menyasszonyi ruhájába, elszállította a vőlegénye által küldött imi- és emivalókat, feldiszipette magát vőlegénye ékszerével és a kitűzött esküvői nap előtti éjszaka megtartotta a nász

lakomát egy fahujabelli parasztle-génnyel, akivel reggelre megsző-kött. A szép kis dollárparasztleány nem akart uriaszony lenni.

Hogy áll a leu?

December 2-án fizettek 100 leiert:

Párisban 9 — frankot
Zürichben 3.30 frankot.
Budapesten 1550 koronát
Newyorkban 60 centet
Bécsben 44800 koronát
Berlinben 4850 márkát

Az új gőzfürdő.

(Ujjalakított Simay-fürdő.)

Hónapok hosszú munkája után szobaton nyílt meg Arad egyik leg-szebb látványossága: az ujjalakított Simay-gőzfürdő, amely sokkal tágasabb és modernebb és a higiénának is inkább megfelelő, mint a régi volt. A pénztár helyisége átalakult árkaos hall-á, ahol a büffé felszerelése is elhelyezést nyert. Balra nyílik a bejáró a fürdőbe. Világos, levegős öltöző-vetkőző helyiségbe lép a vendég. Két emeleten és a föld szinten vannak a kabinok, összesen 133. Ez volt azelőtt is a vetkőző-öltöző helyiség, csak hogy a mostani kényelmesebb és egészségesebb. Ezenkívül az épület belsejének jobb-oldali részén is új kabinokat épített Simay, a fürdő tulajdonosa. A fürdővendég innét a medence-terembe lép, ahol kötelező a zuhanyhasználat és a lábfürdő. Ebben a hatalmas, világos teremben új köntösben fogadja a vendéget a meleg medence, amelytől balra van a forró medence. Van itt meleg, langyos és hideg zuhany, azután hidegvíz-gázló, amely után a hideg zuhanyok szobája következik. Mindenütt fehér fajansz, a padló pedig márvány-mozaik. Jobbra van a masszázsozó-helyiség három pad-dal. A szomszédban a nedvesgőz-kamra, mellette a forró légkamra nyugvó padokkal. Amikor a vendég mindezt végigjárta, külön ajtón jut a letörölő helyiségbe. Innen vezet a központi lépcsőház az emeleti kabinokhoz és a második emeleten levő alvó-helyiségbe. A törölő-helyiségből be lehet menni a földszinti pihenő-be, ahol dohányzó-hely, borbély, manikűr, pedikűr és büffé áll a közönség rendelkezésére. Azokon a napokon, melyeken kizárólag nők fürödnek, ugyanitt női fodrász és manikűröző szolgálja ki a vendégeket. A földszinti pihenő szépségét két stílizált márványoszlop emeli. Mindenütt szőnyegen jár a fürdő-vendég, akit teljesen új butorok, di-vánok, karosszékek invitálnak pihenő-re. A gőzfürdő tulajdonosa, aki egymillió leivel nagyobb összeget fektetett az átalakítási munkálatokba, az aradi közönség régi óhaját teljesítette. Az új fürdőt Szántay Lajos aradi műépítész stíluszerűen és izlésesen tervezte. A fürdő átalakítási munkálatait tavasszal kezdték meg és a fürdőt áthelyezték a jobboldali traktusba, ahol bizony szükösen fért el a közönség. A fürdő állandó látogatói már alig várták az új fürdő megnyitását, amely most bekövetkezett. Az általános impresszió az, hogy úgy a tulajdonos, mint a tervező a főszűl nemcsak a kényelemre és egészségre, hanem az esztétikára is helyezték és Arad közönségének rég óhajtott, modern gőzfürdőt adtak.

Sürgős a grázi kastély eladása

(350 ezer leies ajánlat. — Bedőlt az egyik torony.)

Arad városának, mint azt már megirtuk, régi terve, hogy eladja a Weitzer-hagyatékhoz tartozó grázi kastélyt. A város vezetőjét a távol levő kastély gondozása és fenntartása készíteti arra, hogy ezen a hagyatéki vagyonon tudjon. Nemrég újabb ajánlatot kapott a város a kastély megvételére, de egyik sem volt megfellelő. A napokban a Marev budapesti részvénytársaság tett ajánlatot Arad városának, hogy 350 ezer leiert megvásárolja a grázi kastélyt. A tanács mai ülésén foglalkozott a részvénytársaság ajánlatával s minthogy ezt megfelelőnek talál-

Szomorú disznótör,

amely mégis vidáman végződik.

Putá Tia pécskai gazdálkodónál tegnap estére disznótörre készültek. Három sertést hizlalt a gazda tavasz óta, amelyek ma már hatszáz kilogrammot nyomtak, tehát megérték a levágásra. Nagyban folyt a készülődés. — Ópécska gazdái hivatalosak voltak a nagy ünnepségre. Csap alá került a jóízű hegyaljai bor. Tegnap estére átalakították Putá Tia lakását, hogy a vendégsereg kényelmes helyet találjon a disznótör sikere érdekében. Tegnap reggel kellett volna levágni a 600 kiló súlyú három hizott sertést. Tegnap reggel négy órára megérkezett a hentes segédeivel együtt, hogy megtegye a hóhérmunkára az előkészületeit. Azonban nagy meglepetés érte őket. Amikor bementek a disznóolba, hogy kihozzák a három sertést, rémülten látták, hogy üres a disznóol. A sertéseket az éjszaka folyamán ellop-ták. Putá Tia kétségbeesetten sieltett a csendőrhöz bejelenteni a felhárító esetet. A csendőrség nyomozott tegnap estig, de hiába, Putá Tia lakásában már gyülekeztek a vendégek, ahol üres asztalokat és siralmas arcokat találtak. Elmaradt a disznótör. Este ugy félkilenc tájban gyanus töpörtő és foghagymás szag terjengett a levegőben, ami még fokozta a házigazda és a vendégek elkeseredését.

— Disznótör van a közelben, mondták szomorúan. Tényleg disznótör volt Pustina György földműves házában. Gyanus volt a dolog, mert Pustinának nem voltak sertései. Figyelmeztették a csendőroket, akik megjelentek Pustina lakásában. Pustinánál nagyban folyt a mulatozás, amelyet megzavart a csendőrok megjelenése. Az összegyűlt vendégek rémülten szaladtak szanaszéljé, ami még gyanusabbá tette az esetet. És a gyanu nem volt alaptalan. Kiderült, hogy Pustina az éjszaka feltörte Putá Tia disznóolját, kihajtotta a sertéseket a község határába és ott ölte le azokat, nehogy a visitásuk gyanut keltsen. Pustinákat letartóztatták és a három felbontott sertést átszállított-

ta, olyan határozatot hozott, hogy eladja 350 ezer leiert a részvénytársaságnak. A tanács a határozatot a prefektus elé terjeszti azzal a megokolással, hogy a kastély eladása nem tűr tovább halasztást, mert a városnak nincs módjában az objektumot jókarban tartani, már pedig éppen a napokban érkezett az értesítés, hogy a kastély egyik tornya bedőlt. Ha a kastély eladása késik, minden nap veszít az értékéből a Weitzer-hagyaték-nak ez az érdekes vagyónrésze. A kastély eladásához még a belügy-miniszter jóváhagyása is szükséges.

ták Putá Tia lakásába, ahol még is csak megtartották a disznótört, amely jókedvű hangulatban reggelig tartott.

Budapesten tilos a tánc.

Betiltották Nagy Endre kabaréját.

Amióta Budapesten a hatóságok szigorúan örködnék az éjszakai záróra betartása felett, rossz éjszakák jártak a lumpokra: akarcva-nemakarva haza kellett menniök. A budapesti éjszakázók leleményessége azonban túljárt a hatóságok eszén. A mulatni vágyók a szigorú záróra után táncosnőket kocsiba, autóba ültek és az éjszaka tündéreinek lakására mentek, ahol folytatódott a mulatság, amely dorbézolássá fajult. Gyakran megesett az is, hogy a táncosnők csalogatták lakásukra a „Pallik“-at, akik szórták a pénzt. Ezek a dolgok tudomására jutottak a budapesti államrendőrség főkapitányának, aki — mint budapesti tudósítónk táviratozza — most rendeletileg betiltotta az éttermekben a délutáni és esti táncokat. A rendelet szerint záróra után magánlakásokban is tilos a tánc.

Budapest-éjszaka életének még egy szenzációja van. A hatóság betiltotta a Nagy Endre-féle kabarét, mert nem tett eleget az előjárásról, hogy a rendezésének, hogy a helyiség alaprajzát bemutassa. A kabaré új helyiségbe akart költözködni, de ezt nem engedélyezték, mert az új helyiséget tűzveszélyesnek minősítették.

Az elhunyt cégtárs vagyona.

(Per egy közkereseti társaság körül.)

Kárász Emil, Steiner Jakab és néhai Kovács Arthur aradi lakosok vulkanizáló telep létesítésére közkereseti társaságot alakítottak. Időközben Kovács Arthur meghalt és ekkor Kárász Emil, aki örököse lett Kovácsnak, azt követelte Steinertől, hogy Kovács 65.212 leiert értékű ingóságait adja ki számára. Steiner ennek a követelésnek nem tett eleget, hivatkozva a még közöttük fennálló szerződéses viszonyra. Kárász Emil erre beperelte Steinert és a bíróságtól kérte, hogy Steinert utasítsák az ingóságok kiadására. Ma tárgyalta az ügyet Nyisztor Sándor táblabíró polgári tanácsa és elutasította Kárászt kérelmével. A bíróság indoklásában kimondotta, hogy az elhunyt cégtárs vagyona

nát csak a társaság felszámolása esetén köteles Steiner kiadni és akkor is csak, abban az esetben Kárásznak, ha az örökösödési illetékességét beigazolja.

Aradi antológia.

Az alábbi vers Andor Endre írása. A fiatal költőnek e hó elején „Fekete máglya“ címen reprezentábilis verskötete jelenik meg. Andor neve új csengésűnek hangzik, holott az aradi közönség régóta figyeli már Reiber Endrét, a Kőr-csey Egyesület titkárát, a „Regulus“ című kis regény szerzőjét, aki verseskönyvét a magyarosan hangzó Andor néven bocsátja a publikum elé. Addig is, amíg az érdekesnek ígérkező költői elindulásra a könyv megjelenésekor visszatérhetünk, álljon itt mutatósba az alábbi költemény:

Üzenet.

Te nyomorult kis ember-féreg,
balga várója új zenének!

mért van, ha bánt az ősi láz,
hogy nyugtot soha nem találsz,
csak jársz, csak jársz és egyre
járssz,

balondul új dalokra vársz
és halmozol öröme gyászt.

Hisz' akárhogy fordul is az arca,
és akárhogy küzdöd is a harcot,
ha szívet adsz is, — drága sar-
cot,

csak semmit fogsz, — üres a mar-
kod —
s vághatsz a rosszhoz vidám arcot,

Végül a Sorsod ugys rád talál
s a játékra pontot tesz a Halál.

Andor Endre.

Ítélet a Landau-perben.

(Danszky egy hónapot és 14 napot kapott.)

BUDAPEST. A honvédtörvényszék ítéletét a Landau-perben ma délelőtt tíz órakor hirdették ki. A bíróság Danszkyt bűnösnek mondotta ki a közhivatali vagy szolgálati kötelezettségek ellen tettleges bántalmazás által elkövetett vétségben, valamint a katonai ör ellen elkövetett vétségben és ezért egy havi és 14 napi foglárfozságra ítélte. A hivatalos hatalommal való visszaélés, valamint függelemsértés büntetének vádja alól felmentette, miután ezeknek elkövetését nem látta bizonyítottnak. Lieszkovszkyt és Gondát a hivatalos hatalommal való visszaélés vádja alól felmentette, ellenben a közhivatali vagy szolgálati kötelezettségek ellen tettleges bántalmazás által elkövetett vétségben bűnösnek találta és ezért 14—14 napi foglárfozságra ítélte. A büntetést a vizsgálati fogságban eltöltött idővel mindháromra nézve kitöltöttnek vette a bíróság. Az ügyész, az elítéltek és a védők fenntartották azt a jogukat, hogy a felelőzés ügyében három napon belül nyilatkozzanak.

Sport.

Szánkázás és korcsolyázás.

A téli sportok nagyon sok ága közül Aradon a korcsolyázást műveli a nagy közönség már a múlt század hetvenes vagy nyolcvanas éveitől kezdve sportszerűen, az „Aradi Korcsolyázó Egylet” gondoskodása, intézkedése mellett. A szánkázás, (ródlizás) tízezer év óta szintén kedvelt mulatsága a fiatalságnak, de ezt hegyek híján csak kis keretekben, a Maros-töltesen lehet gyakorolni. Tíz évvel ezelőtt kinevezték, midőn egy-egy osztállyal a Lyceumból elindulva, a hová? kérdésre azt feleltem: ródlizni! És ma örömmel látom, hogy ez egyik legkedveltebb mulatsága az ifjuságnak. De még ezeknek a kismemberkének a sportolásában sem szabad túrni a sport szerűtlenségét és úgy a felnőtteknek mint a nagyobb diákoknak, a kik szintén jelen vannak, bizonyos szabályok betartására a feltétlen rendre, különösen a balesetek elkerülése végett, állandóan ügyelniük kell. Engedjék meg, hogy egy-két szabályt papírra veszek, hogy „az örömök kis fagyos szigetét” balesetek és gvermek-sírás meg ne zavarják.

1. Ródlizni megfelelő öltözetben: sapkában, nadrágban, meleg harisnyában, jó fűzős cipőben lehet csak élvezetesen és veszélytelenül fiuknak-lányoknak egyaránt.
2. A ródlizás után, különösen izadt testtel ne ácsorogjunk a hidegben, hanem igyekezzünk haza, ahol első dolgunk legyen megmosakodni.
3. A ródlipályán nincs helve a hógólyózásnak, mert az más játék, az más helyre tartozik.
4. Az összeütközések nagyrészt elkerülhetők, ha a szánakkal való feljövétel külön helyen történik.
5. A játékrontókat, az összeütközést előkészítőket, le kell inteni. És mint a hogy a bátortalanokat biztatni, úgy a vakmerőket fékezni kell. Ennyit óhajtottam az apróságok kedves kis sportjáról megjegyezni.

Több kívánni való van azonban a másik, a nálunk már régóta fejlett sport, a korcsolyázás terén. Ha még oly tökéletes műjeget produkálnak is a tennispályán, még is elkélne Aradon még egy jégpálya. Tudjuk, hogy kevés volt mindig a hely és azt is tudjuk, hogy a ligeti tavon már régen korcsolyáztak tavaly is, míg a tennispályán az emberfeletti munka, a rossz idő miatt sokszor kárba veszett a munka és a rengteg kiadás. Hálás dolog volna, ha az elhanyagolt ligeti tavat kissé gondozás alá vennék. Már egy hete látom a gyerekeket korcsolyázni. A múlt vasárnap délután szomorúan néztem az elhanyagolt tó jegét, melynek csücskében néhány fiú korcsolyázott és csuszka: kerülgetve a jégre dobált otromba göröngyöket és tégladarabokat és az általuk keletkezett lékeket. Az egész tó jege tele van dobálva sáros görönggyel, tégladarabokkal, fadarabokkal és egyéb szeméttel. Mindez olyan emberből, ki má-30 évvel ezelőtt oly szépnek, rendesnek látta a jégpályát és annyi kedves gyermekkorai emlék süzi alhoz: a legfájdalmasabb érzést váltják ki. Strüder Ferenc tanár.

— Az aradi „Meteor Kerékpár-Klub” f. hó 10-én, vasárnap d. e. 10 órakor tartja újraalakuló közgyűlését a városháza tanácstermében, melyre a t. tagokat és érdeklődőket hűzettel meghívja

Fakuló fotografiák. (Arcképsorozat a régi Aradról.)

Petrovics Arzén.

A Str. Desseanu (Révai-utcai) Szent János szobor balkeze a szívre mutat. Balfelé, ahol a Szent János szobor szíve dobogna, ha nem lenne kőből, a Révai-utca heves számu házában lakik Petrovics Arzén, az aradmegyei államépítészeti hivatal nyugalmazott műszaki tanácsosa, a közismert metszetgyűjtő. Most sem a műszaki tanácsost, sem a közismert metszetgyűjtőt nem keresem, hanem egy embert keresek, akit Petrovics Arzénnek hívnak. Megtalálom bent a szobában, fűtött kandalló mellett, csöndesen csibukozva, az ebédutáni fekete kávé mellett. Nehéz az ilyen öreg urakat kimozdítani a rezerváltóság finom és valahogy arisztokrátikus spanyolfala mögül.

— Nem szerepelek, — mondja — letüntem, elszegényedtem, nem akarok a nyilvánosság előtt feltámadni. Semmi közöm se politikához, se a jelenhez. Minden, a mit tettem: a múlté.

Aztán amikor elmondjuk neki, hogy a jelen valamilyen fiú simogatással és szeretettel ragasz kodik a multhoz, megenyhül, felolvad egy kicsit. A két fogsora közül kiemeli a csibukot és beszél:

(Fűszeros inasból műszaki tanácsos.)

Az anyám Damjanich táborno k unokahuga volt. Nagyon vékony dongájú fíu voltam, a Metolszky háziorvos azt mondta, lúvatálnok kell adni. Hivatalnok 1865-ben csak az lehetett, aki „schwarz gelb”. Elmentem fűszerosinásnak négy réal után. Fölzabadultam, nem szerettem a kereskedelmet, nem értek én ahhoz. (Későbbi élete folyamán kiderül majd, hogy minden, csak nem kereskedő.) Letettem a pesti technikán a fővételit, 71-ben Bécsbe kerültem, 73-ban kitört a krach a magyarpécskai tagosításfhoz osztottak be 79-ben az arad-körösvölgyi vasutnál dolgoztam, 81-ben műszaki tanácsos lettem, de amikor Probst Ferdinánd aradi fűszerkereskedőnél inaskodtam, emyit nem mertem volna jósolni magamról. 1896-ban a budapesti országos képtár örévé választottak. Hat évig rendeztem a képtárat, katalogizáltam 1500 forintért évente. Értettem a képeket és a metszeteket.

— Honnét lehet leveztetni ezt a hajlandóságot? — kérdezzük tőle.

— Hát ahogy Kacziány Ödön barátom mondogatni szokta, főtöttem, mázoltam, kentem én már gyerekkoromban is. Ugy tizenhat tizenhét éves koromban lefőtöttem egyszer a magyar cimert és már akkor azt irtam alája, hogy éljen a haza és benne a művészet. A nagybátyám Konstantini Döme kerületi tanügyi főigazgató ugyan csak híres tudós és gyűjtő volt, tőle örököltem vagy ötven ropnant értékes régi könyvet, többek között egy Plutarchost is 1480-ból. Ő is, a Döme, meg én is, mindenfelét gyűjtöttünk. Amolyan gyűjtőfamilia vagyunk. Én például nemcsak metszeteket, hanem úsványokat, régi pénzeket, vignettákat, cigarettákat és régi legyverekeket is gyűjtötök. Nem maradt más, csak a fegyvergyűjtemény, meg a cigaretta. Az is csak gyűj-

teményben, mert a számban csibuk fityeg naphosszat.

(Kuranda antikvárius.)

— Amikor Bécsben jártam, meséli Petrovics, — már volt néhány metszetem. Antikváriusokat vizittem, ismeretségbe keveredtem valami Kuranda nevével, aki egy kicsi alacsony zsidó ember volt és akinél másfél év alatt összevásároltam vagy nyolcszáz metszetet potom pénzért. Két forintért Tischbeint, ötven-hatvan krajcárért Dührert, nyolcvan krajcárért kaptam egyszer egy Van Dyck rézkarcot. Így aztán lassan összegyűjtöttem vagy 3300 darab különböző metszetet. Közben kinn jártam Lipcsében, Berlinben, Frankfurtban, meg Münchenben. Könyveket is vettem. 1906-ban aztán visszajöttem Aradra, az államépítészeti. A Wlassics Gyula megmondta: ilyen embert nem szabad elengedni Pestről. De tettyük tudni, a megélhetés is nehéz volt nagyon.

— Memyit ért a gyűjteménye?

— Hát, vagy huszezer forintot kilencszázhatvan. Mai szemmel nézve nehéz értékelni. Szakértők a württembergi herceg gyűjteményét három és félmillióra becsülik. Elkelt egy aukción tizenöt millióért. Az enyém is — (itt gondolkodik, képzeletben összeadja mind a 3300 metszetet, Van Dyck-tól Rubensig) — az enyém is megérne ma vagy 200.000 lelt.

— Dehogyan, — vágja közbe Petrovicsné: — már megint nem tudod, hogy mennyit érne! Nem tudod, édes Istenem! Egy milliót is érne, — csak itt lenne! Tudja újságíró ur, hogy mit mondtak itt Aradon egy időben: Azt, hogy az uccán egy koronáért kapni gyufát, a Petrovics Arzénál meg egy koronáért régi metszeteket!

S lassan, ahogy az öreg asszony, meg az öreg ur a vitába belemelegednek, előttem is nyilvánvaló lesz, hogy Petrovics Arzén a gyönyörű metszetgyűjteményét valóssággal elkötvetvélte. 470 darabot a kulturpalotának ajándékozott, a többi egyenkint, vagy csoportosan potom pénzen árusította ki. S mosolyogva, csibukozva, őszülő, csapzott kőrskállal, világoskék szemekkel, egy régi, kopott kék kraváttival a galérija körül, a lábán komótos papucs: Petrovics Arzén derüsen hallgatja a felesége szemrehányásait. Maga is olyan, mint egy régi metszet figurája.

— Nem voltam sohase árdrgítő, — mondja és megbocsát önmagának! Azt lehet érezni, hogy az ötvenkrajcárért vásárolt Tischbeinért nem mert öt koronát kérni, mert az már üzérkedés. Ilyen emberek már csak fakuló fotografiák albumában vannak.

(Katalin cárnó adoratórje.)

— Volt 14 Rembrandt-metszetem, 185 Van Dyck és tanítványai a Rembrandt „Hundert-Gulden-Blatt”-ja volt a legértékesebb. (Más néven: Christus heilt die Kranken.) Egy képem volt, eredeti Rubens, ezt tessék megfialgatni. Damjanich táborno k, a vértanu, hagyta a nagyapámra. Az meg rám. Damjanichoz a Zóris orosz tábornoktól került. Tudja

ki volt Zóris? Nagy Katalin cárnó adoratórje. A Katalin is szerette. (Az sokat szeretett, úgy mondják.) Így jött el hozzám a „Szent Lőrinc a máglyán” című kép. Azt mesélte az édesanyám, hogy a képvászon a Katalin cárnó koronázási kocsját díszítette. Valami „Artes” nevű budapesti műkereskedő társulat megvette tőlem — bizonyos föltételek mellett — 300.000 koronáért. Kiviték a képet Amerikába, vissza is hozták, most Pesten van, ígérnek érte 36.000 dollárt. Pereskedni fogok...

Petrovics Arzén szeméi előtt most a Rubens-kép lebeg. Szent Lőrincet máglyára viszik, már lángol körülötte a vértanu k tüze. Számos könyvből és 3300 metszetből egy pesti, Artes-féle pörösködés, meg valami öt metszet. Derüs kék szemében határtalan tisztaság ragyog. Nem árdrágító — gondolom. A Rubens-kép vértanu tüzéből egy sugár rásüt Petrovics Arzénra is: a metszete k öregedő aradi vértanu mosolyog.

— Februárban eltörtém a lábomat, mert megcsusztam a lépcsőn, — mondja — ezt még írja meg.

Most már minden messze van tőle, Kuranda antikvárius, a Probst fűszeros, Katalin cárnó, meg Szent Lőrinc is, szegény. A csibukba új dohányt töm. Petrovics Arzénról regényt lehetne írni. Anatole France-nak vannak ilyen alakjai.

Fekete Tivadar.

Az aradi boszorkány.

(A szerelmes asszony ezer leje.)

— Boszorkányokról, amelyek nincsenek, ne essék szó — mondotta egykor Kálmán király. Ebben a kis történetben mégis csak egy boszorkányról esik szó, aki hókusz-pókuszaival megszédítette egy aradi jómodu iparosnak a feleségét és sikerült neki egy darab ropogós ezer leies bankót elővarázsolnia. Tegnap délután állított be a boszorkány egy cigányasszony képében B. L. aradi bádigos iparoshoz. A mester nem volt odahaza, csak a felesége. Annál jobb. Az asszonyokat jobban szeretik a boszorkányok, mert nekik van legtöbb érzékük a misztikum iránt.

— Megmondjam a szerencséjét? — kérdezte a cigányasszony szokás-szerűen.

Az iparosné eleinte nem akart szóba állni vele, de amikor a cigányasszony pontos tájékozottságot árult el a családban történő eseményekről, az iparosné meg volt főzve. És revette ezt a cigányasszony és felhasználva a kedvező alkalmat, oda-sugott az iparosnénak.

— Ne áruljon el senkinek, én boszorkány vagyok, értek a varázsláshoz.

Az iparosné egy kicsit elsápadt, keresztet vetett magára, aztán elmondotta a boszorkánynak, hogy ő szerelmes egy aradi fiatalemberbe, aki nem akarja viszonzozni érzelmeit.

— Ennél semmi sem könnyebb — mondotta a boszorkány. Két dolog kell hozzá: egy darab ezer leies bankjegy, amelyet tesyen az ágyra

és öt óráig ne nyuljon hozzá. Azután hét szál olyan szőröcske, amelyik még sohasem látott napvilágot.

Az iparosné ágyra tette az ezer leit, a boszorkány rendelkezésére bocsátotta a többi kívánt dolgot, a melyeket az egy selyemkendőbe csomagolt és a keblébe csusztatott. Azután varázsigeit mormolt és kiküldötte a szobából az iparosnét. Az iparosné várt-várt és amikor türelme fogytán visszatért: nem volt már a szobában se a cigányasszony, se az ezer lei. Rémülten szaladt a rendőrségre és feljelentette a boszorkányt, akit egy detektív ma délelőtt letartóztatott az állomáson jegyváltás közben. Bekisérék a rendőrségre, de mindent tagadott. Megmotozták, sok pénzt találtak nála. De ez nem bizonyított: a pénznek nincs szaga. Eszébe jutott az iparosnénak a hét szál szőr, amelyet a megejtett motozás után a cigányasszony keblébe találtak meg. Nem volt mit tagadni, corpus delicti volt s ez rábizonyított.

HIREK.

A parasztpárt a parlamentben

(Tiltakozás az alkotmányreform ellen.)

Bucuresti. A kamara mai ülése előtt a kormánypárt tagjai értekezletet tartottak, amelyen Orleanu elnök és Bratianu Vintila pénzügyminiszter arra kérték a párt tagjait, hogy a kamarában megjelenő parasztpártot fogadják nyugodtan és barátságosan. A parlament ülését délután félnyolcor nyitotta meg Orleanu elnök. Mind járt az ülés elején Iulianu parasztpárti képviselő felolvasta a parasztpárt deklarációját, amely támadja a kormányt. Kifejti a parasztpárt kongresszusán hozott határozat indokolását, amely szerint ez a határozat azért jött létre és azért jön vissza ennek alapján a parasztpárt a parlamentbe, hogy az első figyelmeztetéssel igyekeznek meggátolni az új alkotmány tervezetének törvénybeiktatását. És ha ez mégis megtörténik, a párt ünnepélyesen elhárít magától minden felelősséget. Felhívja a kormányt és a liberális pártot, hogy ébredjen fel bennük végre a felelősség érzete, mert anélkül nem lehet kormányozni. Több felszólalás után Bratianu pénzügyminiszter felhívta a képviselőket, hogy tanulmányozzák a benyújtott pénzügyi törvénytervezeteket. Ezután bizottsági tanácskozá sokra vonultak vissza. (Rador.)

Bucuresti. A szenátus ülését délután négy órakor nyitotta meg Ferechide elnök. Az ülésen megjelentek a parasztpárti szenátorok is, akik közül Roman szenátor interpellációt intézett a külügyminiszterhez a constancai kikötőnek hadi bázissá való átalakítása tárgyában. Postulescu parasztpárti szenátor felolvasta a pa-

rasztpárt deklarációját, amelyre Banu miniszter válaszolt és kifejtette, hogy a parasztpárt visszatérése a parlamentbe azt jelenti, hogy végre felhagytak azzal a tévhittel, hogy az alkotmányozó nemzetgyűlés és maga az új alkotmány tervezete is törvénytelen volna. Ehhez csak gratulál a parasztpártnak. (Rador.)

Bucuresti. Az Averescu tábornok barátai megerősítik azt a hírt, hogy a volt miniszterelnök nem vesz részt a parlament tanácskozásain. (Rador.)

— Lapunk legközelebbi száma a hétfői hivatalos ünnepi munkaszünet miatt szerdán jelenik meg.

— Mária királyné átutazott Aradon. Ma éjjel egy óra öt perckor Mária királyné kíséretével különvonattal Aradra érkezett. Az állomáson megjelentek az összes aradi hatóságok vezetői. A vonat 10 percig időzött az állomáson és egy óra 15 perckor tovább robogott Belgrád felé. A vonatot egy bucuresti főmérnök vezette és Bianu Jenő, az erdélyi szigurancák vezérfelügyelője, Dobrescu vasuti főfelügyelő és Bogdán vasuti főmérnök kísérték.

— Felkérjük t. hirdetőinket, hogy az „Aradi Közlöny” karácsonyi számára — amely a szokottnál jóval terjedelmesebb lesz és a rendesen nagyobb példányszámban jelenik meg — feladni szándékolt hirdetéseit a hirdetésnek jó helyen való elhelyezése érdekében már most a kiadóhivatalnak beküldeni szíveskedjenek.

— Szigorú vizsgálat a cluji tüntetések ügyében. Bucuresti. A kormány félhivatalos jelentés szerint szigorú vizsgálatot indított a cluji (kolozsvári) antiszemita tüntetések ügyében és minden intézkedést megtett arra nézve, hogy a jövőben hasonló excessusok elő ne forduljanak. (Rador.)

— Román irodalmi délután. Vasárnap délután 5 órakor lesz a III. román irodalmi délután a Kulturpalota nagytermében. Ez alkalommal ünneplik meg az alba-juliai egyesülés évfordulóját. Az ünnepnap méltatását Gherman D. liceumi tanár adja „Nemzeti egyesülés” című történelmi előadásában.

— Német bizottság Romániában. Bucuresti. A jóvátételi kérdésekben kiküldött német bizottság Delbruck vezetésével ma Bucurestibe érkezett. (Rador.)

— Házasságok. Singer Vilma és dr. Rónai Sándor orvos, ma déli fél 1 órakor tartják esküvőjüket az aradi zsidó templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

Hartmann Sándor és Wagner Irénke házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Tanár, aki izgatott a zsidók ellen. Bucuresti. Zelea Codreanu hussitanárt állásától felfüggesztették és fegyelmi vizsgálatot indítottak ellene, mert iskolájában állandóan izgatott a zsidók ellen. (Rador.)

— Elmaradt bírósági tárgyalások. Zih József büntetőjársbíró előtt hétfőre, december negyedikére kitűzött tárgyalások a román hivatalos ünnep miatt elmaradnak. E tárgyalások megtartására új terminust még nem tűztek ki.

Vasárnap sötétben marad a város

Ninos szene a villamos műnek. — Mellinger igazgató nyilatkozata. —

Arad város villanyvilágítását komoly veszedelem fenyegeti. Az Aradi Közlöny már tegnap megemlékezett arról, hogy az aradi villamosmű teljes szénhiánnyal küzd és hogyha a vasut egy nap nem szállítja le a rendes napi négy vaggon szénellátmányt, akkor az ezt követő napon villanyvilágítás nélkül marad a város. Ma mindössze egy vaggon szenet kapott a villamosmű. Az Aradi Közlöny munkatársa kérdést intézett Mellinger József villanygyári igazgatóhoz, hogy milyen helyzet előtt áll Arad város villanyvilágítása? Mellinger igazgató a következő komoly aggodalmat keltő nyilatkozatot tett:

— Ha holnap nem kapunk a vasutól szenet, akkor a villanygyár már holnap nem tudja az áram szolgáltatást ellátni és vasárnap villany nélkül marad a város.

— Miért nem lehet Aradon zsirt kapni? Nagymennyiségű szalonnát és zsirt foglalt le ma az aradi államrendőrség, amelyet egy oradea-marej kereskedő halmozott fel Aradon. Az aradi ügyészség tudomására jutott, hogy a környékbeli községekben valaki összevásárolja maximális áron felül a szalonna- és zsirkészletet és elszállítja. Az ügyet nyomozás végett áttették a rendőrségre. Ma kiderült, hogy Herz Imre oradea-marej kereskedő a Strada Gheorge Lázár 15. számú házban raktárt tart és ott gyűjti össze az összevásárolt zsirt és szalonnát. A rendőrség házkutatást tartott és 400 kilogramm zsirt és 500 kiló szalonnát sikerült lefoglalni. A rendőrség megállapította, hogy a múlt héten Herz aradi raktárából 3000 kiló zsirt és szalonnát szállított Oradea-marejra. Herz Imre ellen megindult az eljárás.

— Folytatólagos tanítás az aradi iskolákban. Az aradi tanfelügyelőség nemrég a fölöttes hatóságok rendelkezésére új rendszert hozott be az állami elemi fiú- és leányiskolákba: a téli időszak beálltával a tanítási idő kezdetét 9 órára tolták ki. Eszerint a tanulók reggel 9 órától déli egy óráig vannak az iskolában. Az új rendszer előnyösen vált be, a mennyiben jelentékeny mennyiségű tüzelőanyagot takarítanak meg.

— Értesítés. A bucuresti „Agricola” Biztosító Rt. aradi vezérképviselője saját kezelésbe menvén át, a működési körét Hunyad megye területére is kiterjesztette, miközben az eddig is ismert szaktisztviselők mellé — többek között — dr. Reményi Rezső mint vezetőiként is megnyerte, aki régi, kipróbált szakember lévén, garancia rá, hogy vezetésével az intézet üzletkörtét fellendíti és ennek hálózatát minden községbe kiterjeszti. Az intézet minden ágazatával foglalkozik a legmodernebb biztosítási tarifák és a legelőnyösebb feltételek mellett. Irodahelyisége Aradon: Str. Moise Nicoara 1. (Petőfi-utca.) Főügynökségek: Aradon: Rubinstein Mór szállító cégnél. Dévén: dr. Meskó Miklós ügyvédnél. Petrozsény, Lupény: Fried Májer cégnél. A többi szervezés alatt. Új leltérszerzőket és vidéki képviselőket fix és magas jutalék mellett felvesz az Agricola. — Az Univerzal fordítási iroda minden nyelven való fordításokat elvállal. Moise Nicoara 1. (Petőfi-utca.)

— Ma mindössze egy vaggon szenet kaptunk és a vasut valószínűleg csak holnap reggel tud újabb szénellátmánnyal szolgálni. Ez azonban csak akkor történik meg, ha az éj folyamán befut az aradi állomásra annyi szén, hogy a vasut abból nekünk átadhat. Tartalékunk már teljesen felemészteődött és csak annyi szenünk van jelenleg, hogy a kazánt egy fél napig a kihűléstől megóvhatjuk. Már három napja Petrozsényban tartózkodik a villanygyár megbízottja, Petrovicu mérnök, hogy a szénellátmányt megsürgesse. — Ma este jött az első távirati értesítés tőle, hogy rendben vezetett, de még nem közölte részletesen, hogy küldetése milyen eredménnyel járt. Így jelentését nem lehet még csak reménytelőnek sem venni. A holnapi nap mindenesetre nagyon kritikus, mert ha szén nem jön, az üzem megáll.

— Pénzügyőrök mint kézbesítők. Az aradi pénzügyigazgatóságnál működő pénzügyőrök az adófelbezései értesítések kihordására használják fel egy újabb hivatali intézkedés folytán. A pénzügyőrök kijelentették, hogy az új beosztásuk tiltakoznak, mert iskolai képzettségüknek nem megfelelő ez a beosztás. A pénzügyőrség felügyelője annak ellenére, hogy a pénzügyőröknek kézbesítőkül való felhasználása nincsen törvényileg megengedve, a tiltakozásra azt válaszolta, hogy a mennyiben a pénzügyőrök az új rendelkezésnek nem tesznek eleget, azonnal elbocsátja őket állásukból. A pénzügyőrök kénytelenek voltak az új rendelkezésbe belenyugodni és így holnaptól kezdve a pénzügyőrök kézbesítik az adófelbezései értesítéseket.

— Record a sörgyártás terén a Temesvári Polgári Serfözde r. t. által feltalált és december 1-én forgalomba hozott aransárga színű, utóérhetetlen zamatu, magasfoku „Record” sör. Kérje mindenütt és ügyeljen a törv. védett névre és minőségre.

— Manicüröztesen Fehér si Comp. salonjában.

— Az alkohol áldozata. Megirta az Aradi Közlöny, hogy a napokban eszméletlen állapotban találtak Zsunk Toma 65 éves napszámost a Városligetben. Az öregembert be szállították a kórházba, ahol ápolás alá vették. Zsunk Tomán azonban már nem lehetett segíteni, mert az amagy is gyöngye szerveztető öreg munkás a mértéketlen alkoholévezéssel nem tudott megbirkózni; az éjszaka folyamán meghalt.

— Légi forgalom lesz Arad és Mikulás országa között ma d. u. a Nővédelmi Hivatal jótekonycélú vásárán a Fehér Kereszt dísztermében. Kezdődik 5 órakor. Belépti-díj 7 lei. Mesés játéksátor, zene, cukrászda, buffet és gyermekszépségverseny!

— Kikapós asszony — kikapott férj, Gergely Gizi ingben, Egy bankhivatalnok kalandja, Kis és nagy panamak, Nagy Erzsí hatból buki, Uzsorás szabó, Tréfás apróhirdetések, stb. című szenzációs cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— Tánckiskola! Értisitem az érdekelteket, hogy II. tánckiskolámat december hó 4-én este 8 órakor kezdem meg a Fehér Keresztben. Beiratkozások ugyanott. Gencsyné.

— Poloska sok van, Lovas lakástisztító csak egy van Str. Oituz (Illés-u.) 30a.

— Esti perzsaszőnyeg tanfolyam nyílik a Sparta szövömvészeti iskolában január 1-én! Előjegyzéseket elfogad egész nap. Bohus-palota.

— Tekintse meg Korányi kirakát, Bohus-palota.

EZ ARAD!

Nagysád, nem fogom be a számat!

Nem én, kérem, baranyád gyerekek vagyok! Nem azért a pár ezerért, amivel előfizetek a telefonra, mi az nekem! Az a legkevesebb nálam! De nem fogom be a számat, tessék eltérni. Ön, nagysád, általában ezzel az ajánlattal turbékol az aradi telefon-előfizetők tülebe, hogy aszongya: „Fogja be a száját!” Na már most: ha a tületem fogtatóm be, lényegesen jobb véleményem lenne Önről, mert nem hallanám, hogy a számat fogjam be. Viszont a szám — telefonszámra való tekintet nélkül, egy szép, szabályos száj, alul kissé dudazadt ajkak, felül borotválva, baloldalt csücsörítve, jobboldalt kunkorítva. Egy ilyen csücsörít száját fogják én be? Egy ilyen kunkorít? Kosarat adok Önnek ebben a szájkosár-dologban. Kiki a maga szájának kosara, mondanám, ha egy szellemes telefonközpont lennék. Kisasszony, Ön, akinek ez a „Fogja be a száját” feliratu kiszólás állandó beszólása a kagylóba, — (ha netán némi alázatos kérésünk van.) — kisasszony, én abszolút nem fogom be a számat!

Hiszen Önök között, tisztelt központ, igen udvarias és kedves hölgyek is vannak, akikkel bizonyos kapcsolatokat fenntartani álmom és gyönyör. Rögtön kapcsolnak, még el se árultuk a számot, hogy meny nyi lesz. Nagypám, a telefon teltalálója, az öreg Graham Bell, — akit legutóbb az összes aradi telefon-kisasszonyok úgy gyászoltak meg, hogy egy órán keresztül minden számot pontosan kapcsoltak, — kétségbeesve hallja, hogy Ön az előfizetőket szájuk villámgyors belogására ösztönzi. Graham Bell szemben egy főrom van. Ő már nem tudja befogni a száját. Meghalt. De én élek. És a nyilvánosság előtt és a nyilvánosság érdekében visszatelefonlok: nem fogom be a számat. Központ — halló — hogy? A számat? Azt nem. Miért én, nagysádkám, aranyos? Dehogy én, szivecském. Ön, egyetlenem, Önkegyedke! Ön fogja be, ha csak így tud udvarias lenni az előfizetőhöz. Hogy, halló, mit? ... A száját. Nem. Dehogy. Áá. A száját magadt. Direktió, halló! I H: (f. t.)

Nem mond le a görög király.

András herceget nyilvánosan lefokozzák. — Olaszország nem ismeri az új görög kormányt. — Forrongás Tráciában.

Megszólt Lausanne-ban Görögország átkos szelleme: az öreg Venizelosz. Tiltakozott az ellen, hogy a görög miniszterek kivégzésének ügyét bárki is felvesse a konferencián, akár szövetséges, akár ellenséges állam, mert a juszifikáció Görögország belügye. Ha azonban ez mégis megtörténne, bárki szívével teli az irországi kivégzéseket. Az öreg hajkeverőnek egyébként lord Cursonnal, az angol külügyminiszterrel is meggyűlt a bája. Curson azzal vádolta Venizeloszt, hogy nem lépett közbe a miniszterek érdekében, mire Venizelosz azt a kijelentést tette, hogy nem tűr beavatkozást Görögország belügyei be, mert Görögország nem angol uradalom. Most nyilatkozik Venizelosz távol hazájától, holt sokkal többet használt volna hazájának, ha ott maradt és megmenti honfitársait. Q azonban jobbnak látta elutazni Lausanne-ba, a hol nyilatkozik és még jobban elfordítja a világot Görögországtól. A görög eseményekről legújabbban érkezett távirataink a következők:

Athén. Politikai körökben nem tartják valószínűnek György herceg király lemondását. A király ugyan a forradalmárok kezében van, de a forradalmárok között a monarchisták vannak túlsúlyban.

Athén. András görög herceg

pörének tárgyalása hétfőn kezdődik. András görög herceg pörével kapcsolatban a forradalmárok elhatározták, hogy a herceget, aki a lovasság főparancsnoka volt Athén főterén nyilvánosan lefokozzák. (Rador.)

Lausanne. Mussolini kijelentette, hogy Olaszország megtagadja a jelenlegi görög kormány elismerését.

Róma. Raux francia ügyvivő a consültán rámutatott arra, meny nyire Kellémellen Franciaországra nézve az az olasz részről elhangzott hivatalos megállapítás, amely Franciaországot vádolja azzal, hogy nem járt el szolidárisan a többi hatalmakkal a kivégzések megakadályozására. Althólag a Mussolini által javasolt kollektív közbelépést Franciaország nem fogadta el.

London. Nyugatráciában nagy mértékben terjed a felkelés. A felkelők Kumulcsineben ideiglenes kormányt alakítottak és megszervezték a város védelmét. Dedeagacsban és Karagacsban utcai harcok vannak. A felkelők ágyukkal és gépfegyverekkel támadnak a görög katonaságra. A Karagacs szalonkii táviróvonalat a felkelők szétrombolták.

Róma. Számos olasz személyiség visszaadta görög kintitetésit.

Irodalom, művészet

• **Heti műsor.** Vasárnap délután: Aranyvirág. Este 7 és fél órakor: Cserebere. A. bérlet. 10 és fél órakor vasárnap éjjel: Próbaházasság. Hétfőn: Cserebere. B. bérlet. Kedd: Cserebere. C. bérlet. Szerda: Zsidónő. A. bérlet. Rác Imre felléptével. Csütörtök: Carmen. B. bérlet. Péntek délután fél 4 órakor: Hamburgi menyasszony. Este 8 órakor: Obsitos. C. bérlet. Szombaton hét és fél órakor: Babavásár. A. bérlet. 10 és fél órakor: Körbe-körbe. Vasárnap három és fél órakor: Drótostót. Este hét és fél órakor: Babavásár. B. bérlet. Este 10 és fél órakor: Körbe-körbe.

• **Olga és Teddy a színházban** lépnek a Cserebere sorozatos előadásain. Mindennap zsufolt házak nézik végig a budapesti Vigszínház ujdonságát s a közönség nagyszerűen mulat az ötletekben gazdag operetten. Az összes előadásokra jegyek elővételben a színház pénztáránaál kaphatók.

• **Hétfő esti Cserebere** előadásán Teddy Balogh Bóskével fog táncolni egészen új nagyszerű táncot, amely bizonyos, hogy nagy tetszést fog aratni.

• **Sorozatos opera-előadások** kezdődnek e héten hosszú idő után az aradi színházban. Az operai sorozatot szerda este a Zsidónővel kezdi meg a színház. Az előadás értékét nagyban emeli Rác Imre bassista fellépte, akit az aradi zenekedvelő közönség előnyösen ismer. Rác Im-

sen venné, ha Teddyt és Olgát még néhány hétre itt szerződtenék.

• **Enescu mester**, a világhírű hegedűművész, akit ma a világvárosok közönsége Hubermann Bronislaw és Vecseynél is jobbnak nyilvánított, december 8. és 9-én Aradon hangversenyez. Miután a művész két estére lett felkérve, mindenkinek lesz alkalmja őt meghallgatni. Enescu Párisban végezte tanulmányait évekkel ezelőtt. Kiváltságos művészetének köszönheti azt a nagy kegyet, melyben a román királyi udvarnál részeseül, ahol a király és királyné családtagnak tekintik. Évek óta nem volt hasonló hegedűművész Aradon.

• **Karácsonyi fényképek!** Nagy Géza fényképész műterme a gyermek fölvételekre való tekintettel reggeltől estig fűtve van. Fölvételek naponta (vasárnap is) d. e. 9-től este fél 7-ig egész napon át.

Mozi.

• **A vadállatos filmek sorozatának** legcsodásabb slágerfilmje került szombaton bemutatóra az Urániában. A nőstény tigris címet viseli ez a film, amely izgalmasan érdekes, megrázó jeleneteivel mélyeséges hatást tett a premiér közönségére. Az a páratlanul nagyszerű trükk, hogy vérengző félelmetes fenevadak közé kerül a történet hőse, ezáltal is teljes hatást ért el: a közönség a csodás Ha-Ra-Fi-film egymást kergető izgalmas jeleneteitől lenyűgözve, csodálattal adózott a hősnak, aki utólrhetetlen vakmerőséggel, valóssággal az életével játszva vivja meg a maga harcát az oroszlanokkal, tigrisekkel, párdúcokkal és krokodilokkal. A Nőstény tigris még vasárnap és hétfőn látható az Urániában.

• **Egy halálos tévedés** a kiinduló pontja annak a megrázóan döbbenetes artista-tragédiának, amely „A gyógyszerész leánya” címmel vasárnap kerül bemutatóra az Apollóban. A bálbákszüelő gyógyszerész sietségében mérget ad orvosság helyett, s a beteg reggelre meghal. Nagy botrány keletkezik ebből: a gyógyszerészt börtönre ítélik. Kiszabadulása után új életet kezd, de áldozatának fia folyton üldözi a szerencsétlen embert, aki ijedségében szörnyet hal. A gyógyszerész leányából világhírű táncosnő lesz s ekkor beleszeret Perron artistába, aki nem más, mint néhai apjának kerülhetetlen üldözője. Az eljegyzés napján a leány átadja apja naplóját vőlegényének, aki ekkor tudja meg, hogy annak a leányát szereti, akit ő üldözött a halálba. Lelkiismereti fordulástól gyötörve megy a cirkuszba huccsufellépésre, amely egyuttal életet utolsó szereplése lesz. A legveszélyesebb pillanatban megjelent előtte a halálbaüldözött képe, s az artista lezuhan. Bevallva és megbánva életének nagy hibáját a gyógyszerész leányának karjában leheli ki lelkét. Ezt a pompázatos artistadramát vasárnap mutatja be és hétfőn és kedden is műsoron tartja az Apolló.

• **A morfium áldozata** a címe annak a filmslágernek, amely kedden kerül bemutatóra az Urániában. Egy képviselő tragédiáját érzékelteti a kép, akit a morfium átkos szenvedélye mindentől

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár

Strada Brațianu (Weitzer János-utca) 2. Minorita-palota.

140 cm. vastag gyapjú női és férfi szövetek métere Lei 275.—. Angel Velour szövetek Lei 285.—. Tiszta gyapjú női ruhászövetek minden színben Lei 135.—. Bélelt keztű Lei 40.—. Bérszony flanel métere 81.— lei, vásznak harisnyák, butorszövetek, csipkék, függönyök, ruháselymek eccasio előrusítása. 125921

„RENAISSANCE“ divataruház.

Mielőtt karácsonyi bevásárlásokat eszközölne, keressen fel a színház hátsó bejáratával szemben lévő

FORTUNA női- és gyermek divataruházat! Mélyen leszállított árak! Pontos kiszolgálás!

népszerűségtől, felesége szerelmétől is megfoszt. Hogy népszerűségét visszanyerje, egy élethű hasonmását szerepelteti maga helyett, a maga nevében, aki visszaszerzi nevének tündöklő ragyogását. A képviselő, akit elbódít az új siker, belátja, hogy ő már a

morfium miatt elveszett örökre a világ számára, önkézzével véget életének, hogy hasonmása az ő neve alatt folytasson boldog dicsőséges életet. Az érdekes megkapó részletekben gazdag, megindító filmdrámát kedden vetíti először az Uránia.

york 533.50, London 2412, Páris 37.65, Milanó 25.95, Prága 16.95, Budapest 0.23, Zágráb 1.85, Bukarest 3.30, Varsó 0.0350, Bécs 0.0076, bélyegzett 0.0076.

Budapesti devizaközpont jegyzései. (December 2.) Napoleon 8800, dinár 28.80—30.40, angol font 10600—10900, dollár 2350—2425, hollandi forint 925—940, márka 0.30—35, leu 14.50—15.50, líra 113—118, francia frank 163—169, szokol 74—78, lengyel márka 0.15—16, osztrák korona 0.035—36, svájci frank 440—445, jugoszláv korona 7.20—760.

Bécsi zárlat. (December 2.) Prága 2250, Zágráb 236, Budapest 30.70, Varsó 4.25, Milanó 3425, Bukarest 448, London 322500, Newyork 71550, Páris 5000, Zürich 1.3350, Berlin 9.75, Amsterdam 28400.

Aradi ingatlan-forgalom. Marsieu Pál és neje eladták a Str. Sava Raicu 19. sz. házat 15000 leiért. Mucsi József és nejeének. — Hackmüller Mihály eladta a Str. Apaffy 29. sz. házat 67000 leiért. Csécs János és nejeének. — Vlatt István eladta a Str. Mocioni fekvő ingatlanát 90000 leiért. Szömörkényi Rudolf, Bozsik Ernő és Spányi Edmundnak. — Özv. Eckhardt Edéné és tulajdonostársai eladták a Str. Eminescu 20b. sz. házat 240000 leiért. Schwartz Mihály és nejeének

A szerkesztésért: **KAROLY JÓZSEF** felel. Cezurat: **Dr. ROMUL MAGER**

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Atalított indittatva érzem magam, hogy őszinte elismerésemnek és köszönetemnek adjak kifejezést az „Ivria“ biztosító részvénytársaság igazgatóságának azon méltányos eljárásáért, mellyel megboldogult férjem Orbán Elek kávé elhalálása folytán esedékessé vált biztosított összegét dacára annak, hogy mindössze csak egy részletet fizettem, az okmányok bemutatása után a biztosított összeget kifizette. Ezen valóban méltányos eljárásáért nevezett intézetet legmeglebbebben ajánlhatom mindenkinek a figyelmébe. Arad, nov. 30. özv. Orbán Elekné.

Z. JOANOVITS TERÉZ, szücsné!
Str. Mocioni (Orozy-u.) 6. sz.

Fehér báránnyal

gyermek kabát

rendelésre készül

Különféle róka bőv jutányosan kapható. Mindenféle átalakítást és javítást vállalok. 5970

Korányi

fűszer és csemege áruhaza Bohuspalota már **megnyílt.**

Legelőnyösebb beszerzési forrás.

PARISI-

legújabb modellel

TOILETTEK

PALETOK

SZORMEKABATOK

HOLZER

DIVATARUHAZABAN

Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 9. 11988

Bonyodalom a bankszindikátus körül.

(Bankértekezlet lesz Aradon.)

Több, mint egy éve húzódnak az erdélyi bankszindikátus megalakítása ügyében folytatott tárgyalások és ma, amikor már szinte a megvalósulás előtt állott, a régi terv, ismét komoly bonyodalom merült fel. A múlt évi clujji (kolozsvári) bankértekezlet, amelyen az aradi intézeteket Ádám György a Victoria Takarékpénztár és Fodor Gyula az Aradmegegyei Takarékpénztár vezérigazgatói képviselték, elvben már elfogadta a bankszindikátus eszméjét, azonban az értekezlet után készített alapszabálytervezet ellen különösen az aradi, temesvári és nagyváradi bankok több kifogást emeltek. A bánáti és körösvidéki takarékpénztárak megbízottai több alkalommal folytattak egymás között megbeszéléseket az alapszabálytervezet olyan módosításáról, amely lehetővé teszi, hogy azt az összes erdélyi bankok elfogadják. Ezekben a megbeszéléseken Fejér Gábor, az Aradi Elő Takarékpénztár vezérigazgatója képviselte az aradi pénzügyintézeteket. A tárgyalások során az aradi, temesvári és nagyváradi pénzügyintézetek között bizonyosfokú egyetértés fejlődött ki a bankszindikátus megalakításának tervezetében. A nagyváradi bankok elkészítették az új alapszabálytervezetet és az összes erdélyi bankoknak megküldötték azzal a meghívással, hogy a Nagyváradon tartandó erdélyi bankértekezleten elvben már hozzájárultak volna a nagyváradi alapszabálytervezet elfogadásához. Temesvárott azonban egy pont heves ellenzésre talált. Ez a pont a székhely kérdése. A nagyváradiak Nagyváradot jelölték meg a bankszindikátus központjának, a temesváriak erre kijelentették, hogy sem Nagyvárad, sem pedig Kolozsvár nem alkalmas központnak és Szana Zsigmond temesvári

bankigazgató azt a tervet tárta fel, hogy külön bánáti, körösvidégyi és erdélyi bankszindikátusok alakuljanak, amelyeknek együttműködését külön kell szabályozni.

Az aradi pénzügyintézetek beleegyeztek volna abba, hogy a szindikátus székhelye Nagyváradon legyen, csupán azt kívánták, hogy a vezetőségben Arad pénzügyi sulyához mérten legyen képviselve. Pénzügyi tekintetben Arad Erdélynek ugyszólván legszámottevőbb városa és bizonyos, hogy a nagyváradi értekezlet, ha erre sor kerül, honorálmi fogja az aradiak kivánságát. Azonban a nagyváradi értekezlet előtt az aradi és temesvári pénzügyintézetek együttesen értekezletet tartanak. Mint értesülünk, az előértekezlet december 3-án holnap lesz Aradon, amikor a temesvári bankigazgatók is megjelennek és a bankszindikátus kolozsvári szervezőbizottságának is több tagja résztvesz az összejövetelen. Anyonyi bizonyos, hogy az összes erdélyi pénzügyintézetek erősen szükségét érzik a szindikátus megalakulásának és a most felmerült bonyodalmakat minden igyekezetükkel elsimitják.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (December 2.) Dollár 158, márka 0.02.50, szokol 5, dinár 2.15, francia frank 12.—, magyar korona 6.50. Kifizetések: Budapest 15.—, Bécs 440.—, Berlin 0.02, Prága 5.05.

Bucurestii valutaárak. (December 2.) Dollár 158, márka 250, francia frank 11.20, dinár 2.45, szokol 4.98, magyar korona 6.50.

Zürichi nyitás. (December 2.) Berlin 0.0675, Newyork 533.50, London 2413, Páris 37.80, Milanó 25.88, Prága 16.95, Budapest 0.23, Zágráb 1.85, Bucurest 3.30, Varsó 0.0350, Bécs 0.0076, bélyegzett 0.0076.

Zürichi zárlat. (December 2.) 0.066250, Amsterdam 211.25, New-

8 December 9

George ENESCU világhírű hegedűművész

HANGVERSENYEI

dec. 8 és 9-én a Kulturpalotában

Jegyek BLOCH-nál kaphatók.

TUNGSRAM

A LEGTARTÓSABB ÉS TOVÁBBI TÖRLETES VILÁGÍTÁSI

Nagy Karácsonyi Vásár!

Mélyen leszállított árak! Női ruha és télikabátokban

IULIU PLESZ GYULA

oég-nél ARAD, Strada Col. Pirlol 3. (Vörösmarthu-utca) 959

A színház-épület hátsó bejáratával szemben

A. M. T. E. országos birkozóversenye december 8-án, vasárnap a városi kiskolákban.

Mikulás és karácsonyi

cukorkakülönlegesség, déligyümölcs, bel- és külföldi likőrök, sardinia és mindennemű csemege különlegesség nagy választékban kapható szolid árak mellett 12592

Gazdag raktár krampusz és karácsonyfa diszekben.

Pály csemegeüzlet

ARAD.

Uj üzlet! A héten „DAMA”

harisnya és kötöttárú üzlet (Kelet hírlapiroda mellett) Strada Alexandri (Salacz-utca) 1. :—: Megnyitó árak bezárólag december 31-ig a legolcsóbb napi árnál 10%-al olcsóbbak lesznek. Ugyanott „DAMA” fűzőterem (ezelőtt Neustadt és Horzog). 12598

Román, francia, német, angol nyelveket tanít gyorsan könnyen tökéletesen.

Jean Goldberg

a modern nyelvek tanára. Str. Eminescu (Deák F.-u.) 9. II. em. 5908

Közlöm tisztelt vevőimmel, hogy

friss

narancs és citrom

érkezett aradi raktáramba.

BARTHES VIKTOR

mint a Hajduska A. és Tereza cég aradi képviselője. 12593

ARAD, Strada Alexandri 2. Telefon 208.

Hetenként friss árul Csak négyben!

Legszébb

és leujabb Karácsonyi dísz tárgyak, ugyszinte szervizek és üvegáruk legnagyobb választékban kaphatók:

Hajek utóda Strada Metianu (Forral-utca.)

Női kalap

és ruhaalkitást legolcsóbban vállalok. Plata Avram Iahou (Szabadság-tér) 9. sz. udvarban. 12484

Magán és bérházak

vételét és eladását közvetítem. Lakással a piactéren egyemeletes bérház, a város legszebb helyén egyemeletes ház két lakással eladó.

Menczer Márton, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 16.

KASSAINAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: Fel szerkesztő: Dr. SZEPESSI MIKSA DZURANYI LÁSZLO
Megjelenik minden nap a korai reggeli órákban. Szlovenszko vezető napilapja. — Hét-köznapi 8, vasárnap 12, nagyobb ünnepeken 32-40 oldalas terjedelemben, naponként 18,000 példányban jelenik meg. Hirdetési mindli eredményesek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Feja Dávid-utca 7. sz. — Telefon 77. és 74. Fiékiadóhivatal: Mafom-utca 22. szám.

Használt ólom

megvételre kerestek.

Csunya nők szépek, szép nők szebbek

lesznek a HAJÓS-féle **DORÉ-CRÉME**

Hajfestő „Melogen”
ellenértelmező gyártmány fekete és barna színekben. Ár 25 K. Fonti cserek kaphatók
Hajós gyógytárban Aradon, Bulév. Regina Maria 22.

Szerszámok „Prompt” Építkezési vasalások Technikai áruk Emelőgépek

12182
Allandó nagy raktár mindennemű oszvar és szegecsáruban.

Obernik és Drucker

Timisoara (Temesvár), Józsefváros, Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) 12. sz.

„PERFECT” gummi bélyegző gyár, vésnői műintézet, domborműnyomda Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 8. sz. 12311

Konkurrencia nélkül

műmalom legjobb buza-termő vidéken előnyös fizetési feltételekkel. Gőzmalom a községben egyedül álló nagy forgalommal. Gőzmalom 8 község központján, 6 járatu hengermalom teljesen új állapotban, vasúti állomás közelében. Vízimalom üzemképes állapotban eladók.

Haász-iroda

Strada Romanului (Zrínyi-utca) 6. szám.

60.000 Lei értékű óvadékkal

rendelkező, perfect módon, magyar és keveset németül beszélő korekt egyén **kereskedelmi bizalmi állást keres** nagyobb cégnél.
Cím: Kiadóhivatalban. 5918

Atkártyák.

10,000 osztrák korona előzetes beküldése után portómentesen, diszkrétén csomagolva kap művészi képekből egy sorozatot. Viszont-elárúsítók kerestetnek. 5760
Otto Stary kiadóvállalata Wien XX/37

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár, hol meglepő nagy választékban legolcsóbban beszerezhetők a legszebb dísz tárgyak és használati cikkek.
Fischer Mór
Üveg, porcellán és kápreretező üzlete Arad, Neuman-palota 12595.

Tőkebefektetésre alkalmas

magánházak, bérházak, üzemházak 2-6 szobás lakásokkal. Vidéki házak üzemekkel, italméréssel, vendéglők, kávéházak, fűszerüzletek italméréssel, lakással, eladók.
11773 Díjtalan felvilágosítást nyújt:

Haász-iroda,

Strada Romanului (Zrínyi-utca) 6. szám.

DAMPFKESSEL

mit 40 Quadratmeter Heizfläche 10 Atm. Druck vomöglich mit Überhitzer wird zu kaufen gesucht.
Angebote werden unter Chifre „DAMPFKESSEL” an die Administration dieses Blattes erbeten. 5607

ZIEGELEIN MASCHINEN-MASCHINISTEN

Wir suchen zum baldmöglichsten Antritt einen jungen energischen
für Dampfmaschine mit Hoch, Niederdruck u. Condensation welcher militärfrei, ledig od. verheiratet sein kann, reiche langjährige Erfahrungen in Dampfzlegeleien und Dachziegelfabriken besitzt.
Derselbe soll mit der Instandhaltung sämtl. Aufbereitungs maschinen vollkommen vertraut sein. Mit Revolver Falzziegelpressen mit Autom. Putzapparat und Autom. Bieberschwanz-Abschneider längere Jahre gearbeitet haben. Mutterformen construiere u. Bieberschwanzmundstücke verfertigen, auf der Drehbank selbständig arbeiten, so auch mit Benzinmotor arbeiten und im Stande halten können.
Offerte mit Gehaltsansprüche, Zeugnisabschriften, Angabe des Bildungsgrades u. Beschreibung des bisherigen Lebenslaufes sind unter Chifre „Ziegelein-Maschinist” an die Administration dieses Blattes zu richten. 5609

Előbrangú/Realit

CSÁKY ÓRAS és VÉSNŐK

órás, ékezerész és vésnőknél: Megbízható, pontos békeminőségű inga, fall, zseb óbrészto és irodai **ÓRAK** ugyszintén **ÉKSZEREK** arany, ezüst-árak a legolcsóbb árakon kaphatók.

műterme ARADON Str. Horia Széchenyi.u 182 Aranyat és ezüstöt legmagasabb áron vesz vagy új tárgyakra becsereél.

LESZIN TÁPERŐ UHU KÁVÉPÖLTÉK ELŐNYEI

FEDOL

CREME DE GHETE

FEDOL TERPENTINES ZIPOCRÉM

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Női fehérneműk, téli meleg keztyük, harisnyák. Olcsó árakban! Fischer M. fehérnemű- és harisnya üzlet Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 2.

10% Nagyszenzáció!

A MISSIR-cég elhatározta, hogy a Karácsonyi és Ujévi vásárok alkalmából december hó végéig az összes raktáron lévő mélyen leszállított **10% engedményt ad.** árakból még

Köhög Ön? vegyen méz, maláta, menthe, encalyptus, eibls oukerkát.

Mikulásra!

Osokoládé Krampuszok, ördögök, ajándék tárgyak nagy választékban.

Gábor

cukorka üzlet. Str. Alexandru (Salau-u.) I.

Utleveleket 45 lelért láttamozunk. Gyűjtőhelyek: Weinberger cipőüzlet, főter és Weiss David nagykereskedése Str. Mărășesti (Kossuth-utca.)

Hölgyeknek mindennapi használatra. Úrának borotválkozás utánra ajánljuk a
HELACITOT
Izzadó fejes zsíros aró, egyszeri lemosásra csodás szép lesz, mintha valaki lehalet finomságu harmattal volna bevonva. (Mitesserek) atkák pár nap alatt elmúlnak. — Legártalmatlanabb arószépitő. — Készíti
Dr. Földes és Hehs Margitcrome gyára Budapest, I. Bertalan-utca 26.
Arad—Uj-Mioalaca. 12091

Esküvői, névnap
és egyéb
alkalmi ajándékok,
és schweizl órák
legnagyobb választékban kaphatók:
Losonczy óra- és éjszerüzletében
Arad, Piața Avram Iancu I., Szabadság-tér.
Órák és ékszerak javítása 12468
retelőség mellett eszközöltetik. Brillánsokért, arany és ezüst tárgyakért legmagasabb árat fizet.

ARAD legnagyobb KEFE- és KOSAR-ÁRUHAZA
Óriási árukészlet.
Legjutányosabb árak.
Nádszékfonás.
Krebs si Moskovitz volt **VAKOK**
boltja. Arad, 12341
Str. Gen. Grigorescu (Tabajdy-u.) Neman-ház

Virág Kálmán
épitőmester
ARAD, Bul. Carol I. 59. sz.
tervezéseket, épitkezéseket, átalakításokat és javításokat méltányos árak mellett vállalja. 5425

Eladó! 12481
Muresel (Zsigmondháza) 40. számú ház, mely közvetlen a hid mellett van
és elfoglalható 571 négyszögöl telek, szőlőskert és egyéb melléképületek. Értékeznit ugyanott, vagy Wallinger-hodában Str. Emlacou (Deák F.-u.) 10.

Wir suchen pro Frühjahr (1. April 1923.) zur technischen Leitung unserer Dampfziegelei u. Dachziegelabrik einen
ZIEGELI-MASCHINEN INGENIEUR
od. **BETRIEBSLEITER**
militáreirei, ledig od. verheiratet womöglich der deutschen, rumánischen u. ungarischen Sprache mächtig mit langjáhrigen reichen Erfahrungen in Dampfziegeleien u. Dachziegel — Fabriken wohl vertraut mit der Instandhaltung sämtl. Aufbereitungs — maschinen als auch mit deren rationalen Arbeitsweise sowie mit den mod. Fortschritten im Betrieb v. Ziegeleianlagen.
Derselbe muss auch mit dem Brennen v. Mauersteinen und Dachziegeln im Ringofen vollständig vertraut sein, die Buchführung verstehen u. falls erforderlich auch selbst Hand anlegen können.
Offerte mit Gehaltsansprüche, Zeugnisabschriften, Beschreibung des bisherigen Lebenslaufes, Angabe des Bildungsgrades und Referenzen sind unter Chiffer „Betriebsleiter“ an die Administration dieses Blattes zu richten. 5608

Zongora
és egy régi
mesterhegedű
eladó. Str. G. Alexandrescu (Bercsenyi Miklós-u.) 48. 12482

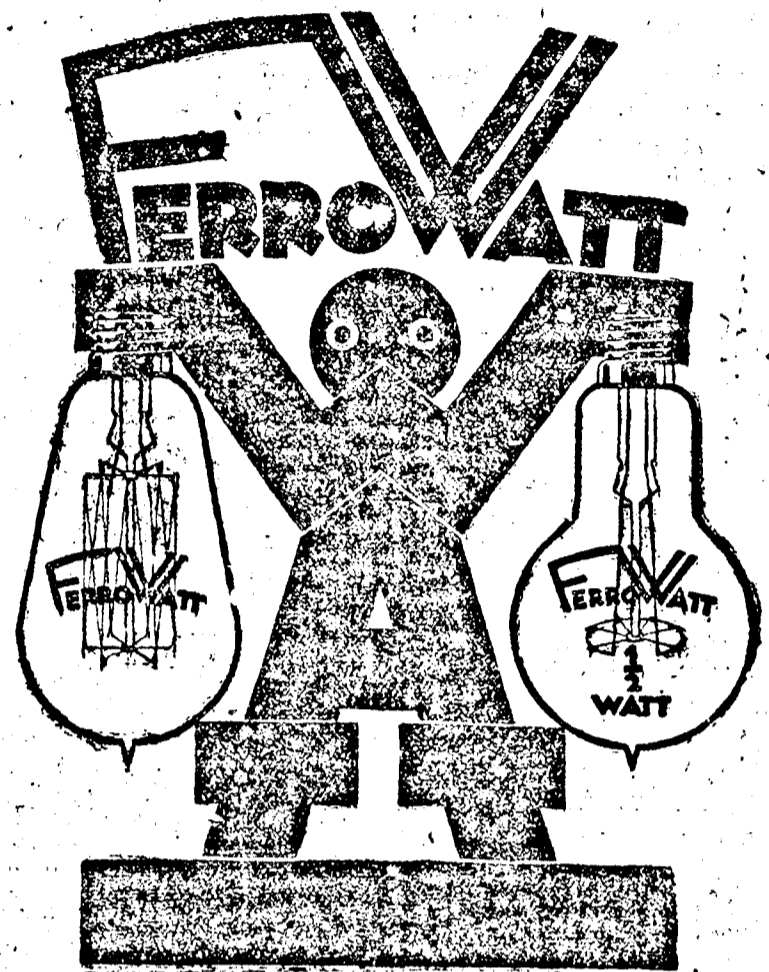
Szaloncukor csomagoló,
a legfinomabb selyempapirból rojtozva legazobb színekben nagyban és kicsinyben beszerezhető
BLOCH
papírüzletében. 5799

Főmolnár és gépész
keresztetik
Diesel motorüzemű magasórlésű malomhoz.
Ajánlatokat eddigi működés megjelölésével Kelet hírlapiroda továbbít. 12591

Kálmán Jenő
(Cégtulajdonosok: Kálmán és Kormos)
áruügynökség és bizományi üzlet.
Elvállalnak 12889
bel- és külföldi elsőrendű képviseleteket bármely szakmából.
ARAD, Str. Consistoriului (Batthányi-u) 32

„Banat” hirdetés
Wilhelm Feuchtwang,
Repr. d. F. Goitein,
Michael & Co., Wien,
Timisoara IV., Hunyadi-ut 5. sz.

Vegyil cikkek nagyban eladása
Szállit temesvári raktárból:
Antiehlor krist.
Chlorbarium
Chromtinso
Hamuzsír
Keszérlő (Salamarum)
Lithopone
Minium
Olomázag
Salétrom
Salmiak darab és krist.
Sosav stb. stb. 11472

a kvalitás-lámpa.
Aki takarékoskodni akar, az csak az ilyen félwattos lámpát használja.

FÉRFI- FIU- ÉS GYERMEKRUHA TELEP.
Iskolaruhák, fú telikabátok, férfi-öltönyök, raglánok, telikabátok, szőr-
més bekessek, bőrkabátok, esőköpenyek nagy választékban. 2445
Bel- és külföldi gyapjuszövetek. Külön mérték utáni osztály.
SZÁNTÓ ÉS KOMLÓS. Piața Avram Iancu (Szabadság-tér, Színház-épület.

Fetik József

kárpitos és díszítő
Bulv. Maria Reg. 20.
Fischer EHz palota.

Vállalja új munkák elkészítését, régiak feldolgozását, javításokat.

Szolid jó munkája ismert, 4926

Lakás díszítés.
Függönyök készítése elsőrendű ízléssel.

Legolcsóbb, legszép és legtartósabb cipők a „Transylvánia” cipőgyár
Mérték szerinti megrendelések a gyárban eszközöltetnek.
Piața Avram Iancu 14. szám alatti lerakataiban kaphatók. —: Diákok kedvezményben részesülnek. 12281

Arad szesz-
clója lesz a

DIVATREVÜ

dec. 10-én vasárnap a Fehér Keresztben d. u. 4-7-ig kiállítás és sőtahangverseny, este fél 9-től

□ művészt és élő modelleken bemutatott divatrevü. □

Jegyek előre válthatók KELET hírlapirodában.

12887

Németh Sándor és Társa

saját gyártmányu osokoládé, bonbon és dessert áru gyári lerakatát tekintse meg. ARAD, báró Bohus-palota, Apollo mozi mellett.

FRIEDMANN IMRE

aranyműves és ékszerész Str. Moise Nicoara (Petőfi-utca) 1. sz. Elvállal ékszerjavítást, átalakítást és új munkákat a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb árban. — Vidéki órák árkedvezményben. — Ugyanott egy járából való fin tanulóknak felvétetik. 5877

Apró hirdetések

Uzletek.

SOMBATENI (SZABADHELYEN) egy igen jól jövedelmező fűszerüzlet trafikál, korcsma és mézszárazékkal haláleset miatt szabad kézből azonnal eladó. Megtekinthető özv. Viktoria Jagernél Sombateni (Szabadhely) Arad. 5861

FÜSZERÜZLET italméréssel, lakással, más vállalat miatt Pecica-Maghiara (Magyar-Pécskán) átadó. Cím a kiadóhivatalban. 5902

ALKALMI VÉTEL. Kínálat: Műmalom 5 járattal, kereskedelmi és vámkörnyékekkel, jótányosan eladó. — Belváros legforgalmasabb pontján kisebb fűszerüzlet korcsmával, italméréssel, lakással. — Vendéglő, kávéház, szálloda és hentes üzletek. — Különféle üzletek eladók. Bővebbet Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) L. „Argus” irodában. 12728

DARÁLÓMALOM lisztőrésre is berendezve, a külvárosba felállítva, fényes megjelölést biztosít „Uranus” kereskedelmi iroda főpostával szemben. 12891

„BOGSZA”

növény és gyümölcsnedvből párolás útján előállított garantált természetes

11 kör.

Lloyd 948.

Minden nő

használjon

SERAIL CREMET

ha azt akarja, hogy szép és tiszta arca legyen. Kapható nappali és éjszakai használatra: 12171

a ROZSNYAI gyógytárban Arad.

TALPAK,

BOROK, SZANDALOK magybani előállítás. Viszonteladónak órfái árkedvezmény. TAFROF SEBESTYEN-nél, vladuktál szomben

Tóth György

építési vállalkozó 5574

Strada Marasesti No. 56.

Tervez, épít, átalakít

Kérjen költségvetést.

JEANETTA MOHR

fog. fogtechnikus. FOG FOG

Arad, Luther-tér 1. Rendel 8-12, 2-7-ig. Minden csütörtökön szegényeknek ingyen foghúzás. 12841

Gyümölcsfák

kaphatók

Szabó József

kertésznél a Villamos vasut telepen. 5818

Veszek régi hamis fogakat és egész fogsorokat Kun ékszerész.

30654—1922. szám.

TEMESVÁRI VÁSÁRHIRDETÉS.

Az idei Szt. Miklós országos vásár folyó évi december hó 14-től december hó 18-ig fog megtartatni. Csütörtökön szarvasmarha-, sertés- és juhvásár. Pénteken és szombaton lóvásár. Fára (ipari és gazdasági célokra), kész fa-árakra, gyümölcsre, gazdasági eszközökre, ipari és kereskedelmi cikkekre részve a kirakodó vásár, illetve eladás mind a négy napon át tart.

Timisoara, 1922. november hó 15-én. VÁROSI TANÁCS.

Figyelmeztetés!

Az elkerített állatvásártérre is szabad szekérbe fogott állatokat bevinni, de csak akkor, ha a szekérbe fogott állatok is szabályszerű marhalevéllal el vannak látva.

Szekérbe fogott lovak, ha eladásra szánva nincsenek, a város területére, sőt a kirakodó vásárra is marhajárat nélkül jöhetnek be.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra december hó 14-én csütörtökön reggel 5 órától kezdve van megengedve. 5878

(Utányomás nem díjazatik.)

Fraji DEUTSCH Testvérek

nemzetközi szállítók

Arad, Strada G. Lazar (Simonyi-utca) 13. sz.

Wien-ből és Budapestről hetenként többször indítunk gyűjtővagonokat Aradra és Erdély más állomásaira. — Rövid időközönként indítunk gyűjtővagonokat Aradról Budapestre, továbbítással saját telepeink által, a külföld bármely állomására.

12821

Előnyös díjtételek, legrovidebb szállítási határidő, pontos kiszolgálás.

Sürgönyeim: Deutschped.

Saját telepek: Cluj, Wien, Budapest, Orade-Mare, Brasev, Orsova, Szolnok.

„COLUMBIA”

FEHERNEMUGYAR RESZVENYTARSASAG

ORADEA-MARE

Sürgönycim: Columbia. Arad-utca 1.

Gyártmányai: az összes férfi és női fehérneműek a leggyorsabb commerce-árutól a legfinomabb kivitelig. 5837

Jól jövedelmező iparág

6 személyes porcellán evőkészlet, 6 pár nehéz alpaca evőeszköz, csipkeverő-készlet, 60 pár orsó, 3 párna minden hozzávalóval. Fröbel-féle építő szekrények 3-6 éves gyermekeknek hasznos karácsonyi ajándék. 12 májoli-ka tányér gyümölcsös tállal, használt zománcozott konyhaedények és többféle házi eszköz eladó. Ugyanott mindenféle kötött, horgolt, himzett, file kézimunkák művészi kivitelben való elkészítését vállalom:

Lorencz Bernatné, Fischer Eliz-palota, az udvarban balra. 5817

Nagygyógyító fohérek lesznek a fogal, ha Földes-ffé

MARGIT FOGPASZTAT

használ. Egy tubus ára 8 Lel. Kapható: Dr. FÖLDES gyógyszerárban.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozzuk, hogy december 2-ától minden nap és vasárnap délelőtt

Vadászkürt

étteremben

Kozák Dávid brassói elsőrendű zenekara hangversenyez. Tisztán kezelt hegyaljai fajborok, legjobb étkek, délelőtti zóna-reggelik, figyelmes és pontos kiszolgálás!

Szombat és vasárnap reggelig nyitva.

Kiváló tisztelettel: Szalpéter Főisp és özv. Sebestyenné, a Pancsai étterem volt tulajdonosnője. 11778

Asztalosműhely,

nagy, különálló épületben, közvetlen a Piata Imparatal Traian Attila-térnél, azonnal, berendezéssel és anyaggal, illetve munkásokkal átvehető. Bővebbet Str. Kálmán János 12., földszint. 12484

Gyűjtővaggont felelőség mellett biztosítással indit

a napokban, a következő vonalakon:

- Arad - Budapest
- Arad - Wien
- Arad - Prag
- Arad - Pozsony (Bratislava)
- Arad - Triest.

Átvész mindennemű áruk és ingóságok szállítását és továbbítását

Mauritiu Rubinstein Mór

nemzetközi szállítási irodája

ARAD, 12711

Minorita-palota.

Szép, elegáns tartós cipőket izléses kivitelben készít: **Hadházy cipész,** Str. Capitan 40. (Kapa-utca)

Mauthner-talpak

box- és sevro különlegességek, színes bőrök, vikszos- és sziros-bőrök, blankbőrök stb. a szakmában előforduló cikkek dus választékú raktára, a legolcsóbb árak és elsőrendű kiszolgálás mellett kaphatók.

Fraji Steiner

bőrkereskedésben Aradon, Str. Banatului (Asztalos S.-u.) 2-3. Fióközletek: Aradul-nou (Ujaradon) és Santana (Ujzentannán.)

Nagy karácsonyi vásár! Kabátokban, bluzokban, kötött ruhákban nagy választék. **Emerich Katona** P. Avram Iancu (Szabadság-tér) és str. Matei (Hunyadi-u.) sarok. **Olcsó árak!**

Csodaszép csillogó

Karácsonyfa-diszek

óriási választékban, rendkívül olcsó árban (tucatonként 15.- Leletől kezdve) szerezzhetők be, míg a készlet tart

MERCEDES-nél,

Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 6. szám. Vizontalanoknak nagy árkedvezmény.

Apró hirdetések.

Házasság.

RÓM. KATH. hivatalnok nőszülni óhajt. Egy 40-50 év körüli gyermektelen nő keres. kinek a heggyalján egy-két hold salát szőlője és beltelkes háza van. Leveleket „Üsendes otthon” jellegre a kiadóba kéri. 5887

Alkalmazás.

ELEGÁNS virágüzletbe ügyes köztöltő-leány felvétetik. Bővebbet Str. Mijlocul (Közép-utca) 6. 12483

IRODAI gyakorlati bíró fiatal leány állást keres. Cim a kiadóban. 5875

IPARMŰVÉSZETI női kézművelethez tanulóleányok felvétetik Str. Mărăsesti (Kossuth-utca) 64. 12483

BEJÁRÓ délelőtti takarításra felvétetik. Minorita-épület. ajtó 3. 5881

ÜGYES, önálló nőruha varróleányok felvétetik „Fortuna” női divat áruház. 5901

INTELLIGENS árva leány. ki közösen, háztartásban írtas, házikisasszonyok ajánlkozók kereszteni. 2 tagú családkhoz, vagy magányos nőhöz. Vdékre is elmegy. Cim kiadóban. 5905

TANULO fizetéssel felvétetik Reiner József művészeti Lutherárus-templom mellett. 5909

EGY mindenes és egy kis szobaleány azonnal felvétetik Strada Vicenti Babes (Kiss Ernő-utca) 3. 5911

TANONCOKAT időszerűnk fizetéssel vasestergályos és géplakatos ügyünkbe. Juhász, Strada Mărăsesti (Kossuth-utca) 17. 5916

ÖTEVES fiúcska mellé megbízható nő felvétetik. Ortutay-palota II. em. 9. ajtó. 12484

KERESÜNK azonnali belépésre ügyes, agilis aquistórt fixfizetéssel és jutalékkal. Csak elsőrangú érők ajánlkozhatnak. Cim „Szállítás” a lapkiadóba. 5920

ZONGORÁ HANGOLÁST vállal Andrée A. József V. színházi karmester Strada Ioan Russa Sirianu (Aulich Lajos-utca) 8c) szám. 5921

GYERMEKKOCSIK festését, gummizást, ernyőkészítést vállalom Str. Bolintineanu (Arany János-utca) 1. Fűrészgyár mögött. 5923

DADÁT, románul tudót, keresek héthónapos kisleánykám mellé. Cim: Wallinger hirdetőjében. 12484

GYAKORLOTT filé munkások állandó munkára azonnal jelentkezzenek Almási előnyomda Bul. Reg. Ferdinand 9. 5919

Vétel és eladás.

KÉT UJ SELYEM GYERMEK-PAPLAN, három két ágyra való vadonatúj garnitúra, asztal és egyéb fehérneműk, függönyök, 3 pár alpaca evőeszköz, majolika vázák, finem talpas poharak, dísztárgyak, 12 személyes carlsbadi étkező servise sürgősen eladó. Strada Consistorului (Batthyány-u.) 23. I. emelet, jobb. 1000

EGY kétszárnyas ajtó rájárával együtt eladó. Bővebbet a kiadóban. 5832

EGY pár briliáns buton eladó. Cim a kiadóban. 5913

MALOMKÖVEK, eredeti francia és hazai, szítaselyem, gépolaj, szíjak, malomszerek Kovács Soma és Társánál Aradon. 5895

ELADÓ keveset használt 3% HP. Puch gyártmányú motor kerékpár. Molnár Géza, Bulev. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 3. 5907

RÖVID, keresztüros zongora, szép ebédlő, fehér leányszoba, írásasztal többféle butorok, szőnyegek, csillárok, fotelek, gyermekrežyágy, többféle gyermekjátékok olcsón eladó. Str. Consistorului (Batthyány-utca) 17a) az udvarban 5869

GYERMEKMERLEGO használt, jó állapotban levőt, megvételre keresek. Cim Kelet hírlapiroda. 12593

KÉT HALÓSZOBA, 1 szalon garnitúr, függönyök, ágyterítők, szőnyegek, festmények, 2 fehér róka boa, 1 silskin bunda, asztalneműk, ágynemű, ezüst evőeszköz, babák, állatkert, különböző gyermekjátékok eladók. Comissio bizományi üzlet Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 5914

PIANINOT keresünk megvételre. Ajánlatok „Uranus” kereskedelmi irodába kérésnek főpostával szemben. 12892

KÖRBER BÁTÁR, két lóra való kunetes szerszám, féderes madrac, összecukható és közönséges vaságy, elegáns uriszoba garnitúra eladó. „Uranus” kereskedelmi iroda főpostával szemben. 12892

ZONGORÁTAKARÓ, nagy fényképező objektív, eladó. Strada Ghiza Birta (Varjassy József-utca) 20. 5922

ÜZLETBERENDEZÉS eladó. Megtekinthető Piața Catedralei (Tököly-tér) 3. emelet. 12779

TENGERI róka szőrmeboának, használt 41-es férfi, 37-es női cipő és bőr babacipőcske eladó Strada Chendi (Kölcsény-utca) 10. ajtó 2. 12593

EGY mokus béléses új női bunda eladó. Piața Catedralei (Tököly-tér) 3. ajtó 7. 12592

ELADÓ egy jókarban levő 3 méteres cilindros szita, esetleg a szítaszövet külön is. Barják Imre, Siria (Világos) Vásártér. 5874

HASZNÁLT butorok eladók Piața Catedralei (Tököly-tér) 6. szám, első emelet balra. 5883

IGAZITÓTÁBLA kisebb-nagyobb, sajtóval vasállványon, jutányosan eladó. Grünbaumé, Arad, Bohus-palota. 5893

KERESÜNK használt, azonban tiszta, jó karban levő fahordókat, kemény és puhafából, minden ürtartalommal. „Alpha” vegyészeti gyár, Strada Grigorie Alexandrescu (Bercesényi Miklós-utca) 32. 5884

CSEPLŐSZEKRÉNY Hofherr 8 HP. hozzá eredeti tiz légkörös magánjáró Umrath, Kovács Soma és Társánál Arad. 5894

EGY jókarban levő kovácsszerszám eladó. Strada Pasunei (Legelősor) 29. sz. 5886

HASZNÁLT gabona rostát vesz és ajánlatokat kér az Aradi Olajipar R.-T. Arad, Bulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 22. 5876

EGY hálószoba teljes berendezés olcsón eladó Strada Cosbuc (Wesselényi-utca) 53. földszint balra 1. ajtó. 5896

PÉNZSZEKRÉNY, fürdőkád. Schunda-féle cimbalom eladók. Bővebbet Gross, Str. Moise Nicoara (Petőfi-utca) 10. 5904

BUTOR, tulhalmozott raktár miatt, ebédlő és hálószobák olcsó áron kaphatók Wiegenfeld, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 12071

NYERSBORKÖVET vesznek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str Grigorie Alexandrescu (Bercesényi-utca) 39 sz. 10655

SZÁZ PINOM levélpapír, 100 selyempapírral bélelt borítékkal Len 45.— Kniesser papirkereskedőnél Strada Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 11851

IRÓGÉPEK, kellékek, javítóműhely, Copyingoffice Szegfűnő, Str. Luther-utca 1. Telefon 111. 4588

MŰTÁRGYKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászőnyeget, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20a) (Fischer Eliza-palota.) 11895

VEHET, ELÁDHAT, CSERÉLHETI Műtárgyak, szobrok, szőnyegek, porcellán ritkaságok, antik butorok kiállítása. Szép művészeti Szalon Ortutay-palota. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. 11911

MINDENNEMŰ ÉKSZERT. gyöngyöket, legmagasabb árban vesz Salon Artistique Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 12021

KÖNYVET és kottát (nagy tömegben) olcsón árúst Kerpel könyvüzlete. — Ugyanott kölcsönkönyvtár is. 12703

FESTMÉNYEK (ujak, kiváló művészek-től) érkeztek Kerpel műkereskedésbe. Ugyanott 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. 12871

LANDBOTE, Bauern, Volksbote, Marienkalender, Brassói Lapok naptára kizárólagos egyedárústitást átvettük Arad és környékére, magas rabattal szállítunk vizontalanúsítóknak Kelet hírlapiroda. 12589

SZÖRMÉT, fehérneműt, szőnyeget, mindennemű lakás berendezéseket vesz és elad Comissio Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. az udvarban balra. 5723

PÁLINKAFÓZÓ ÜSTÖK, 90 litertől 300 literig kaphatók Frajli Burza vaskereskedésében Aradon. 5752

SALÉTROM, vegytszta huspácoláshoz Szondy gyógyszerár Str. Consistorului (Batthyány-utca) sarok. 5756

TIZENNÉGY DARAB Polgári Takaréknagyreszjegyet eladó. Tudakolnai Transzilvánia üzlet. 5809

BABAPARÓKÁK, modern hajmunkák legolcsóbban Fischernél, Strada Mărăsesti (Kossuth-utca) 58. Rendőrprefekturán tul. 5898

TAKARMÁNYRÉPA olcsón eladó Str. Doamna Purgly Lajosné-utca 90. 5897

EGY Viza kettős pénzszekevény, egy nagy kopasztó teknő, egy új paraszt kocsli és többféle kisebb-nagyobb tárgyak eladók. Strada Grivitei (Miklós-utca) 27b) 5885

FRISS málnaszörp kapható Kardos Miklósnál Arad Str. Eminescu 36. 5908

VARRÓGÉP (Wehler és Wilson szerkezetű) jó karban, olcsón eladó. Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 29. sz. udvarban. 5871

KÜLÖNFÉLE használt butorok és háztartási cikkek sürgősen eladók. Strada Sinagogel (Chorin Aron-utca) 2. I. 12. 5873

SZŐLÖTÖRKÖLYT, BORSEPRÓT nagyobb mennyiségben vesznek. Agris (Almásreges) Greguss József. 5867

VIRÁGKERESKEDŐK FIGYELMÉBE! Nagymennyiségben kapható la vágott fehér Crysanthem (Schumacher) 100 darab 500 Lei. Szabó kertészeti Páncota. 5862

EGY VENDÉGLŐ berendezés billiárdal eladó, esetleg huzamosabb időre nagy helyiséggel bérbeadó. Szőke Márton, Pecica, Pécska. 5852

OLCSÓ ÁRAK! Megérkeztek a karácsonyi ajándékok női kalapokban. Dus választék. Mindennemű alakításokat jutányos árakban elvállalunk. Aurélie Schwartz, Strada Románului (Zrinyi-utca) 1. 5829

Ingatlan.

MAGÁNHÁZ szép lakással, villany, vízvezeték és fürdőszobával eladó. Azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 5850

JÓL JÖVEDELMEZŐ sarokház eladó. Strada General C. Coanda (Borona-utca) 21. 5889

CERMEIU (Csermón) a főúton levő modern üzleti ház berendezéssel eladó. Bővebbet Róna Sándor Cermón (Csermón). 5872

ELADÓ Strada Sarbeasca (Koszar-utca) 1. számú ház vendéglővel, berendezéssel, lakással. Bővebbet ugyanott. 5912

MAGÁNHÁZ belvárosban 4 szobás lakással átvehető. — Kisebb ház 2 szobás lakással. — Magánház üzlettel, Ital-méréssele, jutányosan eladók. Bővebbet: Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. „Argus” iroda. 12728

MAGÁNHÁZ, négy szoba, konyha, fürdőszoba, kert sürgősen eladó. Str. Abatorului (Vágóhid-utca) 4. Gyermekkorház oldalán. 5917

Ellátás.

EBED és vacsora kapható uricsaládnál, kinördásra is. Cim Wallinger hirdetőjében. 12484

Különféle.

VARRÓGÉPEKET, kerékpárokat, gramofont, legjobban javít Schwarz műszerész, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 12811

ASSZONYOK, LEÁNYOK részére varró és szabászati tanfolyam van. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) II. emelet, udvari feljárt. 4808

SZÁRAZ RAKTARHELYISÉGET keres Pollák Arnold szállító cég Arad, Strada Moise Nicoara (Petőfi-utca) 1. 5899

SZÁZÖTVENEZER LEI KÖLCSÖNT keresek betáblázásra. Cim „Uranus” iroda főpostával szemben. 12891

Utlevelekre vizumot 55 Leiért legpontosabban leggyorsabban a **KELET-hírlapiroda** szerezz, Str. Alexandri Salacz-u. 1

Mikulás

szaloncukorka, legfinomabb karácsonyfa diszek

mint minden évben legnagyobb választékban, legolcsóbb árban kaphatók:

„Csokoládé Király”-nál

Csak Strada Metianu (Forrai-utca) 2. sz.